

Drobne ogłoszenia za słowo 10 groszy — Ogłoszenia zwykłe 1 milim. jedna linia 20 gr. — Wiersz w rubryce „Nadstanie” jedna linia zł. 0.60 — Wiersz milim. po krońce jedna linia zł. 0.10 Ogłoszenia przed tekstem wiersz milim. jedna linia zł. 0.75 — Dla poszukujących pracy i zaoferowanie pracy, całe ogłoszenie bez względu na ilość słów 50 gr. — Ogłoszenia matrym. i korespondencje prywatne za jedno słowo 15 gr. — Za skład tabelaryczny, kombinowany 50 proc.

GOŃCIEC

KRAKOWSKI

15 groszy.

Prenumerata wynosi w Krakowie mies. zł. 3.40, z odnośnikiem do domu zł. 3.60 — Zamiejscowa zł. 4.20 — Zagranicą zł. 7.00.

Redakcja Kopernika 8. — Administracja Dunajewskiego 7. — Tel. 2502. P.K.O. Warszawa Nr. 151.100, Kraków Nr. 404.100.

PROSIMY

naszych P. T. Czytelników aby bezzwłocznie reklamowali każde spóźnione doręczanie „Gońca Krakowskiego” wprost do naszej administracji, Kraków, Dunajewskiego L. 7

Wszystkim naszym Czytelnikom tak w Krakowie jak i na powiaty wysyłamy „Gońca Krakowskiego” punktualnie tak, iż winę spóźnienia w doręczeniu ponosi wyłącznie poczta.

W każdej miejscowości „Gońca Krakowski” powinien już być doręczony rano.

Wiadomości telegraficzne.

UJĘCIE BANDYTÓW KRESOWYCH. Z Wilna donoszą, że posąg za bandą dywersyjną, która ostatnio dokonała licznych napadów na kresach, doprowadził do ujęcia 10 bandytów między innymi herzta Czechowika. Aresztowani staną przed sądem doraźnym.

NIC NOWEGO! Zarząd główny P. S. L. Wyzwolenia i Jedności Ludowej po całodziennych obradach uchwalił wczoraj rezolucję aprobującą obecne stanowisko klubu i żądającą ponowienia kroków, celem rozwiązania Sejmu. Stronnictwo domaga się także powrotu p. Piłsudskiego do armii i sanacji stosunków kresowych.

TARGI O SAMOLOTY. Konferencja ambasadorów, która odbyła się wczoraj pod przewodnictwem Cambona uchwaliła wybrać komisję znawców, która ma zająć się zbadaniem sprawy przelotu aljańskich samolotów przez terytorium niemieckie. Niemcy jak wiadomo, żądają w zamian za zezwolenie swobodnej komunikacji na swem terytorium, zniesienia ograniczeń budowy niemieckich samolotów nałożonych przez Traktat Wersalski.

PODRÓŻ STATKÓW POLSKICH. Do Libawy przybyły wojenne statki polskie „Komendant Piłsudski” i „General Haller”.

ARESztOWANIE DONATIĘGO. Donati dyrektor dziennika „Popolo” i autor słynnej petycji przeciw generałowi de Bono dotyczących sprawy Matteotti'ego wyjechał w ostatnich dniach do Francji w towarzystwie podoficera karabinierów. Według doniesienia gazety „del Popolo” na rozkaz otrzymany z Rzymu władze aresztowały Donati'ego na stacji granicznej Bardonechia, gdzie za nową instrukcją internowano go w hotelu.

KATASTROFA AUTOMOBILOWA. Z Cremony donoszą, że samochód jadący z wielką szybkością wpadł na szpik telegraficzny, przy czem 4 pasażerów zostało zabitych.

PROCES W SOFJI. Rozpoczął się tu przed sądem wojennym proces przeciw organizacji młodzieży komunistycznej. Wśród 30 oskarżonych są 3 kobiety. Dziś przystąpiono do przesłuchania oskarżonych. Przed izbą karną sofijskiego sądu okręgowego rozpoczęła się sprawa w procesie przeciw członkom byłego komitetu centralnego partii komunistycznej. Przed sądem stanęli Kabaczewa, Penow, Iwanow i Korkowa. Akt oskarżenia zarzucał im wszystkim podsyłanie rozruchów komunistycznych we wrześniu 1923 roku. Dla złożenia zeznań zawczawano z górą 60 świadków. W Płowdiw rozpoczął się proces przeciw członkom organizacji komunistycznej, która pozostawała w stałych stosunkach z centralnym komitetem w Sofji. Wśród oskarżonych jest kilka kobiet.

Mowa min. Sikorskiego w Senacie.

Warszawa. (Tel. wł.) 16 bm. Dzień wczorajszy należał do zupełnie pogodnych dni. Przez cały dzień obradował Senat, gdzie wybito się na czoło przemówienie ministra Sikorskiego, który w sposób jasny i bardzo merytoryczny przedsta-

wił stan naszej armji i jej gotowość.

Okazuje się, że rozwój armji w każdej dziedzinie postąpił naprzód i że armja niemal jest samowystarczalna. Poza tem debaty toczyły się nad budżetem ministerjum spraw zagranicznych.

Przed decydującem zwycięstwem Francji w Marokku.

Paryż. (AW.) Painleve podczas pobytu w Marokku udzielił wywiadu korespondentowi wojennemu „Petit Parisien” oświadczając, iż Francja nie zaniecha nigdy dzieła cywilizacji, które zaczęła prowadzić w Marokku.

„Jesteśmy w przededniu decydujących walk między oddziałami francuskimi a Abd-el-Kerimem, które doprowadzić muszą do zwycięstwa Francji” — powiedział Painleve.

Paryż. (AW.) Oficjalny komunikat z frontu marokańskiego donosi, iż na całej linii trwają nadal azciete walki. Abd-el-Kerim zaatakował przy pomocy rezerwy front hiszpański i dąży wszelkimi siłami do przelamania pozycji hiszpańskich.

Fez. (PAT.) 16 bm. Komunikat urzędowy. Na zachodzie sytuacja naogół poprawia się. Zaznacza się tu ożywiona działalność w grupie francuskiej. Wśród szczepu Rhounas panuje spokój.

Bardziej na wschód nieprzyjacieli w dalszym ciągu bezskutecznie atakują Tafraut. W środkowej części frontu grupy powstańców, wzmocnione przez Rifonów, usiłowały podjąć nowe ataki przeciwko Taoubat, jednakże wszelkie ich wysiłki skończyły się niepowodzeniem.

Na tym odcinku zapal nieprzyjaciela, dzięki postawie wojsk francuskich, znacznie się zmniejszył. Na wschodzie sytuacja bez zmiany.

SOJUSZ FRANCUSKO-HISPANSKI.

Malaga. (PAT.) Podczas obiadu wydanego przez gubernatora, władze miejskie oraz kolonje fran-

cuska i belgijska na cześć Painlevego Laurent Eynac wygłosił przemówienie, w którym składał Hiszpanji podziękowanie za współdziałanie w utworzeniu linii komunikacyjnej, powietrznej i wznosił toast na cześć ścisłego przymierza Francji i Hiszpanji pod egidą pokoju.

Następnie Painleve wyraził zadowolenie, iż może uczestniczyć w prawdziwym święcie rodzinnym, które jednoczy Hiszpanję, Belgię i Francję. Jednoś ta — mówił Painleve — znajdzie swój wyraz w czynach, których mamy jeszcze dokończyć.

Jesteśmy wszyscy przyjaciółmi pokoju, jestem przekonany, że pomiędzy nami niema ani jednego człowieka, dla którego wojna nie byłaby okropnością. Jestem może jednym z tych, którzy najbardziej jej nienawidzą, lecz dla przywrócenia pokoju koniecznem jest, aby ludzie rozsądni pochwycili i ubezwładnili tych, którzy pragną się bić.

Jesteśmy więc zmuszeni użyć naszych sił w możliwie najkrótszym okresie czasu, przy możliwie najmniejszym rozlewie krwi, aby przywrócić panowanie pokoju. Spodziewam się, że w wysiłku tym ludzkość będzie umiała się zjednoczyć. Powtarzając słowa sławnego zdobywcy, możemy powiedzieć: nie może być barbarzyństwa tam, gdzie narody łacińskie, Francja i Hiszpanja postawiły swą stopę. Jestem przekonany — zakończył Painleve, — że w dążeniu do tych najsłabszych celów święcie będziemy przykładem najszerzej rozciągniętego braterstwa.

Przed dymisją Caillaux?

Paryż. (AW.) Sprzeczności pomiędzy kartelem lewicy a rządem żywo komentowanym jest przez prasę. Przywódca socjalistów Renaudel oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, że zdaniem jego dojdzie do konfliktu pomiędzy socjalistami a ministrem Caillaux. Ostateczne wyjaśnienie sytuacji nastąpi obecnie po powrocie Painlevego z Marokka, który nastąpił w poniedziałek.

Paryż. (AW.) Caillaux wygłosił przemówienie na bankiecie towarzystwa młodzieży. Oświadczył on, że sytuacja finansowa Francji wymaga wyłączenia wszystkich warstw społeczeństwa i wzywa naród do dostosowania stopy życiowej do obecnych warunków. Mówiąc o potrzebie dyscypliny partyjnej Caillaux zrobił aluzję do możliwości swej dymisji.

Rozłam w Labour Party

London. (AW.) Politycznym wypadkiem dnia jest wystąpienie Partji pracy podczas głosowania w Izbie gmin nad projektem rządowym w sprawie cel uprzywilejowanych. Partja Pracy w tym wypadku głosowała niejednolicie. 20 członków oddało swe głosy za projektem, 12 nie wzięło udziału w głosowaniu.

Wypadek ten wywołał obce komentarze w kołach politycznych i uważany jest jako dowód, iż stronnictwo pracy nie może zająć jednolitego stanowiska wobec kwestji cel ochronnych, gdyż w gronie jego znajdują się liczni zwolennicy wolnego handlu.

Sprawa paktu bezpieczeństwa dla Włoch jest otwarta.

Rzym. (PAT.) 16 bm. W dniu wczorajszym ukazał się w dziennikach włoskich komunikat półurzędowy w sprawie paktu bezpieczeństwa, który można streścić w sposób następujący:

1) Pakt, który z początku posiadał charakter ogólny, obecnie przez rokowania zdaje się wyraźnie nabierać charakteru całkiem specjalnego, albowiem ma dotyczyć wyłącznie zachodniej granicy Niemiec. Ta okoliczność powoduje pełne rezerwy stanowisko Włoch.

2) Włochy obecnie także tej sprawie uważają za ledwie za początek nowego okresu rokowań między sprzymierzonymi a Niemcami. Podczas tego okresu stanowisko każdego ze zainteresowanych państw może jeszcze ulec niejednej zmianie.

3) Kwestja paktu bezpieczeństwa pozostaje nadal otwartą dla Włoch, które powezmą decyzję zgodnie ze swoimi interesami nie pierwiej jak do-

1224 piero wówczas, gdy stwierdzą, że sprawa przyjmuje obrót definitywny.

SZCZURY i MYSZY

tepi

znana jeszcze przed wojną ze swej skuteczności i nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie w Wiedniu

Pasta A. Zalewskiego w Rawie Mazowieckiej

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptactwa. Zamówienia wysyła się pocztą zaliczeniem. Żądać we wszystkich aptekach i skł. a dach aptecznych

Pakt bezpieczeństwa.

Paryż. (AW). Odpowiedź rządu francuskiego na notę niemiecką zostanie wręczona przez ambasadora francuskiego kanclerzowi Lutherowi. We czwartek odpowiedź wraz z memorandum zostanie ogłoszona publicznie.

Paryż. (AW). „Petit Parisien” donosi, iż Benesz podczas pobytu w Paryżu konferował dłuższy czas z Briandem, dyrektorem departamentu politycznego ministerstwa spraw zagranicznych, Berthelotem w sprawie paktu bezpieczeństwa i kwestji austriackiej.

Benesz miał oświadczyć, że zupełnie podziela politykę francuską i angielską co do paktu bezpieczeństwa. Jeżeli chodzi o sprawę austriacką, to Francja ma podjąć się roli pośrednika między Czechosłowacją a Włochami, aby złagodzić przeciwieństwa między temi państwami na tle sprawy

austriackiej.

WARUNKI FRANCJI.

Warszawa. (Tel. wł.) 16 bm. Briand w nocie, którą we wtorek miano wręczyć w Berlinie stawia następujące warunki:

1) jeżeli Niemcy pogwałcą jakikolwiek traktat odnoszący się do aliantów Francji. Francja ma prawo przekroczyć strefę zdemilitaryzowaną nad Renem i wtedy to nie będzie uważane za pogwałcenie tej strefy.

2) Francja ma prawo wkroczyć w tę strefę, gdyby Niemcy usiłowały w jakikolwiek sposób zmienić swoją granicę; w tem mieści się również kwestja włączenia Austrii do Niemiec.

3) Niemcy muszą wstąpić do Ligi Narodów. Wszystkie te postulaty stanowią warunki, pod którymi byłby możliwy traktat gwarancyjny.

Demonstracje hajdamackie i komunistyczne we Lwowie.

Lwów. (Tel. wł.) Wczoraj około godz. 15.30 wezwano telefonicznie pomocy policyjnej do aresztów sądowych przy ul. Batorego, gdzie więźniowie polityczni wszczęli bunt. Dyżurny komisarz z 10 posterunkowymi pośpieszył na miejsce.

W kurytarzu więziennym stała grupa kilkunastu więźniów politycznych w większości ukraińców, w mniejszości komunistów, którzy nie chcieli wracać do cel, ani też wyjść na podwórze.

Zajście wynikło właśnie wczorajszego wyprawy politycznych więźniów na zwykłą codzienną przechadzkę.

Gdy wypuszczono ich z cel i dozorca zamierzał skierować tę grupę na małe tylne podwórze, będące miejscem przechadzek, więźniowie oświadczyli, że nie wyjdą bez Linka i Steigera.

Link jest hersztem szajki szpiegowskiej i został onegdaj skazany na 5 lat ciężkiego więzienia, nie korzysta więc z praw, przysługujących w areszcie śledczym, lecz był wyprowadzany osobno. Również Steiger oddzielnie chodził na spacer, aby uniemożliwić mu porozumiewanie się na zewnątrz. Dyrygentem wrzasków i krzyków był niejaki Melnyk, ukraińiec, skazany na 4 lata więzienia.

Pomocnik przy aresztantach był tylko jeden dozorca, który nie mógł sobie dać rady, a z powodu dziwnej lekomyślności, w zarządzie aresztów nie znajdowali się inni dozorty, przeto wzywano pomocy policyjnej.

Nie zaszła jednak potrzeba jej wystąpienia. Na miejsce przybył wkrótce dyrektor więzień, Kohlberger i prezydent sądu okręgowego Hawel, którzy po pół godzinie zdokładzi uspokoić więźniów. Krzykaczę spokojnie udali się na przechadzkę, a następnie do cel.

Innego rodzaju demonstracją była wybitnie polityczna procesja z ukraińskich centrawi miejskich na cmentarz w Kleparowie. Mianowicie ukraińscy urzędnicy w swe Zielone Świątki i w niedzielę po nich po chody na cmentarz, gdzie odprawia się „panachidy”, tj. modły za zmarłych.

Odpowiada to naszym Zapłuszkom. W Zielone Świątki procesje te ukraińcy prowadzili na lwowskie cmentarze, wczoraj zaś wybrali się demonstracyjnie na Kleparów.

Należy dodać, że przed 30 laty na tem przedmieściu lwowskim nie było ani jednego ukraińca. Systematycznie jednak „nohotka” ukraińska, zdążająca do opasania Lwowa łańcuchem ludności ruskiej, sprawiła, że dzisiaj na Kleparowie są bardzo silne ukraińskie ośrodki i organizacje, a nawet jest tam „dom ruski”, największy we wschodniej Małopolsce, mieszczący się w okazałym 2-piętrowym budynku.

Wczorajsza procesja miała więc na celu podtrzymanie i akcentowanie tej właśnie akcji. Obeszło się bez zajść i ekscesów.

Mniejszym liczebnie powodem cieszyła się wczoraj inna impreza ukraińska, mianowicie wiec zwołany na godzinę 12 do sali „Domu Narodnego”. Wicem zorganizowany został celem zaprotiestowania przeciw niemałżejnemu rzekomemu niespektowaniu praw języka i szkolnictwa ukraińskiego. Są to oczywiście skargi urlojone i niezasadzone. Ukraińcy mają dzisiaj więcej szkół, aniżeli za czasów protegującej ich Austrii. Zaś prawa języka ukraińskiego są tak szerokie, że mowy o jakiejkolwiek nietolerancji być nie może. Ze ogół ukraiński sam nie bardzo wierzy w te usępną krzywdy, dowodzi tego fakt, iż w wiecu wzięła udział najwyżej 200 uczestników.

Chińskie warunki.

Londyn. (AW). Chińska Izba handlowa w Szanghaju postawiła następujące warunki do przywrócenia normalnych stosunków w Szanghaju:

- 1) Zniesienie stanu oblężenia,
- 2) wycofanie cudzoziemskiej marynarki,
- 3) uwolnienie uwięzionych,
- 4) ukaranie policji za strzelanie do strajkujących,
- 5) odszkodowanie rodzinom zabitych i rannych,
- 6) przeprosiny ze strony Anglii i Japonji,
- 7) zatrudnienie robotników chińskich przy budowie linii kolejowych,
- 8) zniesienie sądownictwa cudzoziemskiego,
- 9) dopuszczenie przedstawicieli Chin do udziału w Radzie Koncesyjnej.

Interpelacja Mac Donałda.

Londyn. (PAT). Ramsay Mac Donald zapytywał dziś w Izbie gmin, czy przedstawiciele Anglii na dalekim wschodzie uczynili wszystko w celu jaknajszybszego zlikwidowania w drodze pokojowej obecnych zajść w Chinach.

W odpowiedzi premiera Baldwin zapewnił Izbę, że zarówno Anglja, jak i inne państwa dokładają wszelkich starań, aby zlikwidować rozruchy w Chinach. Premier oświadczył, iż wysłana do Szanghaju międzynarodowa komisja określi dokładnie i bezstronnie rzeczywiste przyczyny rozruchów.

ALARMUJĄCE WIEŚCI.

Londyn. (PAT). Wiadomości z Chin są w dalszym ciągu bardzo alarmujące. Sztab generalny marynarki japońskiej wysłał do Szanghaju trzecią eskadrę kontrtorpedowców, na których pokładzie znajdują się oddziały piechoty.

Japoński poseł w Pekinie wręczył rządowi chińskiemu notę w sprawie rozruchów w Hankou, kategorycznie żądając powzięcia jaknajenergiczniejszych kroków w celu zapobieżenia podobnym incydentom, rezerwując sobie prawo żądania za doświadczenia i odszkodowań materialnych.

Dziś popołudniu 40-tysięczny tłum, złożony ze studentów i robotników, demonstrował przed gmachem ministerstwa spraw zagranicznych, domagając się natychmiastowego zerwania stosunków z Anglja i Japonją oraz niezwłocznego odebrania tym państwom koncesji w Szanghaju i w innych miejscowościach w Chinach.

Tientsin. (PAT). 2.500 studentów zorganizowało wczoraj wieczorem manifestację na znak solidarności ze strajkującymi w Szanghaju. Defilowało na tylko w dzielnicy chińskiej. Policja miejska wzmocniona została przez oddziały generała Czang-Tso-Lina.

W MOSKWIE.

Ryga. (AW). Jak donoszą z Moskwy odbyły się tam liczne wiece, na których ogłoszono protesty przeciwko ingerencji kapitału zagranicznego w sprawy wewnętrzne Chin. Po ulicach Moskwy przeszedł wielki pochód, złożony ze studentów sowieckich, który manifestował przed poselstwem angielskim i japońskim.

Komitet centralny sowieckich związków zawodowych wysłał 50 tysięcy rubli do Pekinu jako zapomogę dla strajkujących robotników chińskich w Szanghaju, oraz na wsparcie dla rodzin zabitych w walkach ulicznych.

DUCH ANTYANGIELSKI.

Londyn. (AW). Z Szanghaju donoszą, że syn generała Czang-Tso-Lina przybył tam i stara się o utrzymanie porządku za wszelką cenę. Żołnierze jego armji przeciągają ulicami i namawiają robotników do powrotu do pracy. Jednakże wśród ludności panuje w dalszym ciągu nienawiść do Anglików i wszystkich, co angielskie. Strajk na okrętach trwa w dalszym ciągu. Wszystkie okręty w portach stoją nieczynne.

Paryż. (PAT.) 16 bm. „Figaro” stwierdza, że propaganda przeciw cudzoziemcom w Chinach podsykana przez Sowjety jest skierowana w pierwszej linii przeciwko Anglii. Aby Anglja miała swobodę akcji na Wschodzie Dalekim jest niezbędne, aby w Europie zapanował stan zupełnego bezpieczeństwa. Ilois czyni uwagę, że bolszewizm szuka wszędzie gdzie tylko może tych punktów, aby podburzyć wschód przeciwko zachodowi. Potrzeba, aby sprzymierzeńcy zorganizowali się do wspólnej walki przeciwko bolszewizmowi.

MORDERSTWO.

Londyn. (PAT.) 16 bm. Do dzienników tutejszych donoszą z Szanghaju, o zamordowaniu z zasadzki przez Chińczyków pewnego inżyniera angielskiego. Towarzysząca mu młoda Angielka została przez napastników poraniona.

Persja opuściła Konferencję genewską.

Stało się to wskutek zachłanności angielskiej.

Genewa. (PAT). W dniu dzisiejszym delegacja perska wobec odrzucenia przedstawionych przez nią żądań, opuściła konferencję dla spraw kontroli handlu bromią.

Konflikt powstał na tle prawa kontroli przez flotę angielską wszystkich statków w zatoce perskiej, które będą się wydawać podejrzane. Kontrola ta miała zapewnić Anglii nawet prawo dokonywania rewizji na tych statkach. Delegacja perska uważała, że to narusza suwerenność Persji.

Delegat Persji proponował Anglii zawarcie w tej sprawie specjalnej umowy bezpośredniej, lecz Anglja odrzuciła tę propozycję.

Pomimo zabiegów państw niezainteresowanych

kompromisu nie osiągnięto i podczas dzisiejszego drugiego czytania delegacja perska, po krótkiej deklaracji, opuściła salę, gdzie odbywało się posiedzenie komisji ogólnej.

Drugie czytanie projektu konwencji zakończono. Popołudniu obradował komitet redakcyjny wobec zgłoszenia pewnych jeszcze poprawek natury pozor- nie tylko formalnej. Wieczorem wyznaczono nocne posiedzenie, na którym odbędzie się trzecie czytanie projektu konwencji. Będzie to posiedzenie plenarne konferencji. O ile nie zajdzie nieprzewidziane opóźnienie, jutro rano odbędzie się ostatnie posiedzenie i nastąpi podpisanie konwencji.

Wielki pożar kościoła w Warszawie.

Warszawa. (Tel. wł.) W poniedziałek o g. 1 min. 45 zakrytych kościoła św. Stanisława na Woli Szymon Michalak zauważył dym wydobywający się z okien chóru, gdzie znajdowały się organy mechaniczne.

Dzięki temu w kilka minut potem przed kościołem zjawily się wszystkie warszawskie oddziały straży ogniowej, które pod kierunkiem naczelnika p. Dutkiewicza zabrały się do akcji ratunkowej niezmiernie utrudnionej przez brak drabin odpowiedniej długości. Pożar szerzył się na chórze kościoła, gdzie znalazł bardzo dobre dla siebie podłoże w drewnianych częściach olbrzymich organów. Stąd ogień przenosił się na wieżę kościelną połączoną z chórem drewnianą klatką schodową.

Płonąca wieża kościoła zaalarmowała licznych mieszkańców Woli i sąsiednich dzielnic, którzy tłumnie przybyli na miejsce pożaru tak, że dla umożliwienia akcji ratunkowej i utrzymania porządku musiano wezwać rezerwy policyjne, oraz pluton wojska z kolumny szkolnej samochodów pancernych. Naczelnik kierownictwa nad bezpieczeństwem i porządkiem objął komendantem policji inspektor Czyżewski i naczelnik Urzędu Śledczego p. Sonnenberg.

Tymczasem dzięki wysiłkom straży udało się ugasić ogień na chórze i w dolnych kondygnacjach wieży, w które u góry były umieszczone dzwony. W pewnym momencie ogień dotarł do drewnianego więzania dzwonów, które runęły na dół, zatrzymując się na dobrze zbudowanym sklepieniu wieży.

Straty materialne są wielkie. Spłonęły całkowicie piękne wielkie organy, wieża wprawdzie nie runęła, ale zdaniem rzeczoznawców, po wypaleniu się drewnianego więzania i przepaleniu cegieł wymagać będzie w najlepszym razie o ile się nie zawali gruntownej przebudowy. Największy ważyący około 2500 kg. dzwon stopił się tak, że tylko serce upadło, dwa mniejsze spadły i rozbiły się o sklepienie oddzielające wieżę od kościoła. Spłonął także piękny zegar na wieży.

Reszta kościoła tj. całe urządzenie, ołtarze, zakrytka, ambona ocalały. Straże ogniowe stopniowo od godz. 8-ej wiecz. zaczęły powracać do koszar. Na pogorzelsku pozostawiono 4-ty oddział straży, który pozostał na miejscu przez całą noc.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa ogień powstał skutkiem zapalenia się motoru elektrycznego poruszającego miechy organów.

Przed wyścigiem kolarskim „Gońca Krak.”

W ślad za firmą J. Kullanda i W. Jaworski, która ofiarowała, jak wiadomo, rower wyścigowy francuski „Diamand“ dla pierwszego zwycięzcy w naszym Wyścigu kolarskim poszły inne firmy. I tak znana zaszczytnie

FIRMA ARNOLD WEISSMANN,
(Kraków, ul. Szewska)

bezinteresownie złożyła na ręce prezydium Krakowskiego Klubu Cyklistów i Motorzystów do rozporządzenia Komitetu następujące przedmioty:

2 PŁASZCZE ROWEROWE FRANCUSKIE,
2 DĘTKI FRANCUSKIE, 1 KIEROWNICĘ
I 1 ŁAŃCUCH ROWEROWY.

Ofiarowane przez firmę Weissmann przedmioty Komitet Wyścigu Kolarskiego przeznaczył jako nagrodę dla dalszych zwycięzców w wyścigu. O szczegółowym rozdziale powyższych nagród zawiadomił Komitet w sobotę.

W dalszym ciągu zasłane i znane dobrze w szerokich sferach społeczeństwa

POLSKIE TOWARZYSTWO DLA HANDLU
WYROBAMI GUMOWYMI
(Kraków, ul. św. Gertrudy)

zawiadomiło redakcję „Gońca Krakowskiego“, że ofiaruje jako nagrodę dla zwycięzców w naszym Wyścigu

1 GARNITUR GUM ROWEROWYCH MARKI
„PIRELLI“.

Także i ten garnitur przeznaczył Komitet jako nagrodę dla dalszych zwycięzców.

Należy z wielkim uznaniem podkreślić jeszcze raz bezinteresowność i ofiarność naszych firm, które bez żadnego apelu spieszą tak chętnie z pomocą, aby zachęcić sportowców do udziału w wyścigu i szlachetnej rywalizacji.

W ostatniej chwili zgłosiła do redakcji „Gońca Krakowskiego“

FIRMA MR. JAKÓB WIŚNIEWSKI
(Stradom 11, Hotel Londyński)

dar wartości 25 złotych, w skład którego wchodzi: pół tuzina mydła, jeden Bay-rum, jedno mydło do golenia, jedną flaszkę wody do ust, trzy pasty do zębów, dwie szczoteczki do zębów, jedną flaszkę wódki francuskiej. Komitet Wyścigowy przeznaczył ten dar jako jeden w całości dla jednego ze zwycięzców w zawodach. Samorządną ofiarność firm krakowskich podnosimy z jak największym uznaniem.

Komitet komunikuje następnie, że ze swej strony przeznacza jako nagrody honorowe dla zwycięzców 15 żetonów, z których jeden będzie

DLA PIERWSZEGO ZWYCIĘZCY,

duży srebrny, pozłacany. Poza tem jak wiadomo pierwszy zwycięzca otrzyma jeden rower wyścigowy francuski „Diamand“, ofiarowany przez firmę J. Kullanda i W. Jaworski.

Z dalszych żetonów przeznaczonych dla kolejno po sobie następujących zwycięzców

CZTERY ŻETONY BĘDĄ DUŻE, SREBRNE,
PIĘĆ MAŁYCH OKSYDOWANYCH.

Dalsi zwycięzcy otrzymają poza tem ofiarowane przez firmy nagrody.

ZAWODNICZY.

W pierwszym dniu zapisów, tj. wczoraj zgłosiło się do zawodów w wyścigu kolarskim

24 KOLARZY.

W ten sposób udział w Wyścigu zapowiada się nadzwyczaj tłumnie i interesująco.

KOBIETY W WYŚCIGU.

Z licznych stron zapytano nas, czy w Wyścigu

„Gońca“ mogą wziąć również udział kobiety cyklistki. Wobec tego, Komitet wyścigowy zajmie się specjalnie tą sprawą, wyda swe orzeczenie, po czem zostanie ono ogłoszone w „Gońcu Krakowskim“ i „Gońcu Wieczornym“.

W pierwszym dniu wpisów zgłosili się do udziału w „Wyścigu kolarskim „Gońca Krakowskiego“ następujący zawodnicy:

1) Sosnowski Rudolf, 2) Rudek Stefan, 3) Helfstein Roman, 4) Pachel Władysław, 5) Hauser Zdzisław, 6) Korzeniowski Adam, 7) Wronski Henryk, 8) Skapiski Mieczysław, 9) Ciechanowski Jan, 10) Ciechanowski Eugeniusz, 11) Knapik Stanisław, 12) Bertig Wilhelm, 13) Mikulski Tadeusz, 14) Witaliński Wincenty, 15) Pachtel Karol, 16) Martin Józef, 17) Proszewski Adam, 18) Gaik Marjan, 19) Targulski Adam, 20) Krobot Alfred, 21) Rosenberg Izidor, 22) Kurziów Stanisław, 23) Wiśniewski Romuald, 24) Gorycki Władysław, 25) Bonner Jan, 26) Zygfryd Feil.

Przypominamy, że zgłoszenia do udziału w Wyścigu przyjmuje Administracja „Gońca Krakowskiego“ codziennie od godz. 5—8 wiecz. (ul. Dunajewskiego 7, I. p.) — Zamiejscowi pisemnie.

Światowa wojna w swym wszechpotężnym zniszczeniu dotknęła również i sport w Polsce głównie kolarski. Żądna wielkich emocji, żądna poprostu walki publiczność powojenna oblarzać zaczęła swą sympatią głównie zawody piłkarskie, te które dają więcej sposobności do wykazania wszelkich cech walki, gdzie w konkurencji sportowej potykają się na zielonej murawie 22 zawodników. Kolarstwo, którego w rozwoju zwłaszcza w Krakowie wstrzymał brak toru kolarskiego, dopiero teraz rozpoczyna na ziemiach Polski usilną pracę nad swym rozwojem, by dogonić daleko w tych kierunkach już zaawansowane państwa zachodnie. We Francji naprzykład sport kolarski należy do jednych z bardzo popularnych, a liczne wyścigi i konkurencje cieszą się niewidzianą u nas frekwencją widzów: dość wspomnieć tylko o wyścigu naokoło Francji. Brak toru w Krakowie, (dotychczasowy bowiem tor kolarski na boisku Cracovii giniący uległ zupełnie zniszczeniu), powstrzymał zdaje się na długi czas rozwój sportu kolarskiego, to znaczy konkurencji torowych w Krakowie.

Należało poprzestać na wyścigu okręgowym, który jednakowoż nie pozwala na tak efektowne wycozyny, jak wyścig torowy, a powtórnie nie może zgromadzić większej ilości widzów przy mecie, gdzie w finiszu walka toczy się o miejsce. Wyścig drogowy jednak, jako propagator sportu kolarskiego, spełnia swe zadanie w zupełności.

Duże zastrzeżenie, jakże przebywają zawodnicy, pozwalają licznym widzom obserwować bieg, a zwykle łatwość zgłaszania się powiększa kadry kolarzy. Redakcja „Gońca Krakowskiego“ inicjując urządzenie biegu, miała na myśli, głównie cele propagandowe zwłaszcza w Krakowie, gdzie specyficznie trudne warunki utrudniają rozwój tego pięknego sportu. Spodziewać się należy, że liczni zwolennicy tego pięknego sportu staną w niedzielę na starcie, zwłaszcza że potrzebne są tylko rower i 1 złoty wpisowego.

STATUT I REGULAMIN WYŚCIGU KOLARSKIEGO „GOŃCA KRAKOWSKIEGO“.

1) Nazwa imprezy. „Wyścig kolarski „Gońca Krakowskiego“ pod kierownictwem Krak. Klubu Cyklistów i Motorzystów.

2) Wyścig odbywa się corocznie w miesiącu czerwcu w odrębnie miasta Krakowa.

3) Trasa wynosi minimum 10 km.

4) Udział brać mogą tylko niestowarzyszeni

kolarze miejscowi i zamiejscowi okręgu Województwa krakowskiego w wieku od 17 roku życia.

5) Nagrody będą w postaci żetonów 15, oraz wartościowych przedmiotów.

6) Każdy biorący udział ma się poddać przed biegiem badaniu lekarskiemu.

7) Ilość biorących udział w wyścigu jest nieograniczona, a w miarę zgłoszonych bieg będzie puszczone partjami, przezem najlepsze czasy uzyskane przez biorących udział niezależnie od grupy, w której uczestniczą, będą uznane i przedstawione do nagrody.

8) Każdy biorący udział w wyścigu otrzymuje numer biegnący, a każda grupa inny kolor.

9) O ilości członków poszczególnych grup zdecydować komitet organizacyjny na starcie.

10) Wypuszczenie biegu nastąpi na dany znak startera.

11) Rozdanie nagród nastąpi po skończonym wyścigu w lokalu administracji „Gońca Krakowskiego“.

12) Wpisowe do biegu wynosi 1 zł.

13) Reklamacje wynikłe z powodu zbłądzenia w drodze nie będą uwzględnione.

14) Każdy biorący udział w wyścigu poddaje się bezsprzecznie powyższemu regulaminowi.

Powyższy statut i regulamin został uchwalony na posiedzeniu Wydziału K. K. C. i M. wspólnie z reprezentantami Redakcji „Gońca Krakowskiego“ w dniu 10 czerwca.

ZNAKOMITE

WSZĘDZIE DO NABYCIA

ALEKSANDER TRZASKA.

Czerwony błazen

POWIEŚĆ Z ŻYCIA WARSZAWY.

47)

W czasie występów w Hamburgu w zespole artystów, jak zwykle wielojęzycznych, poznałem młodszą dziewczynę, śpiewaczkę, o jasnych, jak zboże włosach, o oczach niebieskich, jak chabry na łąkach w Polsce. Była Polką, pochodziła z Warszawy i nie wiedzieć dlaczego, przybrała sobie imię nie polskie „Mery“. Nazywałem ją jednak Marynią. W teatryku hamburskim tylko my dwoje byliśmy Polakami. Nie dziw, że zawiązała się między nami serdeczna przyjaźń. Marynia, jako śpiewaczka, nie była zbyt utalentowana, dyrekcje większych teatrów niezbyt kwapiły się z zaangażowaniem jej na szereg występów. Marynia wskutek tego często płakała. Była biedna, jak mysz kościelna. Chciałem jej pomóc. Impresarjom teatrów stawałem w tajemnicy przed Marynią taki warunek, że tylko wtedy przyjmę engagement, jeśli i ją zaangażują. Zjeżdżaliśmy razem prawie całe Niemcy i północne Włochy. Wreszcie doszło do tego, że nie mogłem nawet wyobrazić sobie rozłąki z przyjaciółką. Wtedy ożeniłem się z Marynią. W małżeństwie byłem bardzo szczęśliwym, ona na każdym kroku miała dowód mojej miłości i psiego wprost przywiązania, a ja jej miłości i jej kobiecej troskliwości. Dwa lata spędziliśmy na występach zagranicą.

W Maryni widziałem wzór enot i doskonałości.

ale był jeden drobiazg mały, który mię trochę niepokoił: jej niezwykła żądza toalet. Tłómaczyła ustawicznie, że nie mogąc głosem zdobyć publiczności — musi zdobyć ją toaletami. Jak już poprzednio powiedziałem, zarabiałem dużo, ale dochody moje nie sięgały milionów. Nie mając sam żadnych potrzeb, bo jako akrobata i gimnastyk nie używałem ani alkoholu, ani tytoniu, oddawałem żonie cały swój zarobek na toalety. Przyznam, że schlebiali mi to, widząc ją najlepiej i najmłodniej ubraną z pośród jej koleżanek. Bardzo często na jej występ wychodziłem z za kulis i siadałem między publicznością w krzesłach. Słyszałem wtedy głosy sąsiadów, zachwycone urodą i toaletami Mery. Nieraz mimowoli w czasie jej wstępu chciałem wstać i krzyknąć do publiczności: „Słuchajcie, ta piękna kobieta to moja żona, to żona Jana Gładysza!“ — Nigdy nie starałem się tej jej słabości ujarzmić, nie przeczuwając, że ten drobiazg zawuży na całym moim życiu.

Po dwu latach tułaczki zagranicą, ona i ja uczuliśmy tęsknotę za krajem. Wróciliśmy bezpośrednio z Włoch do Warszawy, odmawiając doskonałym propozycjom rozmaitych zagranicznych impresariów. W Warszawie na dość skromnych warunkach zgodziliśmy się występować w „Tabarin“.

Żona w Warszawie z duszy i serca dziękowała mi za to, że zgodziłem się na powrót do kraju. Zaraz odszukała swoje przyjaciółki, spędzała całe godziny z niemi w cukierniach tak, iż doszło do tego, że widywaliśmy się tylko w czasie prób. Nieraz czyniłem żonie z tego powodu wyrzuty.

Zamykała mi jednak zawsze usta jednym zapewnieniem: że tylko mnie kocha i że zawsze jest mi wierna. Nadszedł wreszcie jeden dzień, który był szczytem mego szczęścia. Wieczorem po przedstawieniu, żona oświadczyła mi, że czuje się matką i że za miesiąc, albo za dwa będzie musiała zaprzestać występów. Wiadomość ta tyle mi dała szczęścia, że płakałem jak dziecko, całując jej nogi i ręce. Od tego czasu ustawicznie prosiłem ją, by po przedstawieniu wracała do domu, chciałem z nią nagadać się dowoli, snuć plany przyszłości i ciągle, ciągle mówić z nią o dziecku...

Niestety, Marynia nie zawsze była skłonna spędzić ze mną wieczór. Pod pozorem konieczności odwiedzenia chorej ciotki lub imienia przyjaciółki wymyślała się stale z domu. Mnie ogrom szczęścia tak rozbierał, że nie byłem zdolny najmniejszą uwagę zrobić żonie. Mery stawała się z dnia na dzień coraz bardziej kapryśną, wybujała z niej jakieś śmieszne upodobanie do błyskotek i biżuterji z fałszywych kamieni. Tłómaczyłem sobie te objawy jej niernormalnym stanem.

Owszem, cieszyłem się im więcej była kapryśną, chętnie dawałem jej ostatni grosz na bezwartościowe błyskotki, uważałem, że zbliża mnie to dnia szczęścia.

Jednego dnia otrzymałem list zaadresowany ja kiemś nieznanem mi pismem. Dziwny niepokój ogarnął mnie, gdy przedzieriał kopertę.

Był to anonim, skreślony kobiecym pismem. Pisząca nazwała się „dorzeczną przyjaciółką“ i radziła mi, bym nie dowieźwał żonie i bacznie zwrócił uwagę na to, z kim, gdzie ona chodzi. (Cdn.)

KRONIKA.

CZERWIEC

17

Środa

Dziś 17 Adolfa b., Man
jutro 18 Marka m., MarcelWschód słońca o g. 4 m.
27. Zachód o g. 7 m. 09.
Długość dnia g. 15 m. 42.
Przybyło godz. 2 m. 58.
Wschód księżycy o g. 3 m.
43. r. Zach. o g. 10 m. 31 w.

o : o

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO.

Środa: „Wiele hałasu o nic“.
Czwartek: „Wiele hałasu o nic“.
Piątek: „Wiele hałasu o nic“.

REPERTUAR OPERETKI „NOWOŚCI“.

Środa: „Najpiękniejsza z kobiet“.
Środa: Teatr zamknięty.
Czwartek: „Książę Nancy“ (premiera).
Piątek: „Książę Nancy“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.

Środa: „Antonja“.
Czwartek: „Antonja“.
Piątek: „Antonja“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH:

NOWOŚCI: „Czerwony As“; sensacyjny obraz amerykański. W głównych rolach Leon Chaney oraz Leatrice Joy, uroczą Amerykankę.

PROMIEN: „Błyskawiczny upiór“; w roli głównej Jonny Hines.

REDUTA: „Cienie nocy“; dramat pełen sensacji i przygód — oraz „Kawaler dwóm królowej Elżbiety“; sensacyjna historia dworska. w roli królowej Elżbiety: Sara Bernhard. Razem 12 aktów programu!

SZTUKA: „Kobieta o czterech twarzach“; dramat w 7 aktach. Ponadto: „Maszeranie tysej głowy“; komedia oraz II część „Z ptakami do Afryki bez paszportu“ w 2 aktach. Program dwugodzinny.

UCIECHA: „Quo Vadis“ Najnowsze opracowanie według arcydzieła Henryka Sienkiewicza. Po raz pierwszy 2 serie. Całość w jednym programie.

WANDA: „Jego ostatni flirt“; dramat w 6 aktach.
WARSZAWA: „Harold Lloyd“; komedia w 7 aktach „Nowoczesny Don-Kichot. Gruby szef i cienki subjekt“.

* * *

Dyżury aptek.

w dniu 17 czerwca:

Apteka pod Złotym Słoniem, Grodzka 22. — Apteka pod Złotym Lwem, Długa 4. — Apteka w Nowej Wsi, Kazimierzka W. 31. — Apteka pod Trzema Gwiazdami, Rakowicka 12.

o : o

Rozkład pociągów osobowych

przechodzących i odchodzących ze stacji krakowskiej
Ważny od 1 czerwca 1925

Czas	Odjazd do	Czas	Przyjazd z
2-20	Lwowa	0-22	Lwowa
2-50	Krynicy	5-30	Krynicy Przemysła
6-35	Lwowa	5-40	Zakopanego
7-50	Lwowa	6-30	Tarnowa
11-05	Krynicy i Zagórze	6-43	Lwowa
11-45	Lwowa	6-50	N. Sącza
13-15	Lwowa	7-22	Wieliczki
15-25	Przemysła i Lwowa	7-40	Lublina
16-25	Tarnowa	7-47	Oświęcimia
19-20	Bochni	8-15	Niepołomic
20-05	Lublina	9-46	Lwowa
20-50	Lwowa	12-20	Wieliczki
22-25	Krynicy i Stryja	12-30	Kocmyrzowa
23-20	Lwowa	13-40	Lwowa
2-35	Zakopanego i Rabki	15-05	Zakopanego Sącza
7-30	Zakopanego	15-45	Krynicy i Zagórze
8-50	N. Sącza	16-15	Lwowa
13-30	Zakopanego Sącza	17-00	Niepołomic
19-30	N. Sącza	17-25	Lwowa
23-35	Zakopanego	18-35	Tarnowa
0-30	Warszawy	18-45	Wieliczki
16-50	Katowic	20-20	N. Sącza
19-00	Gdańska	20-50	Przemysła
22-20	Poznania	21-00	Zakopanego
0-50	Piotrowic	21-48	Lwowa
4-20	Piotrowic	23-30	Zakopanego i Rabki
7-12	Piotrowic	23-47	Krynicy
10-20	Zywca	1-48	Piotrowic
14-20	Piotrowic	2-08	Warszawy
17-55	Cieszyna	5-06	Łodzi i Poznania
21-15	Dziedzic	5-58	Poznania
4-10	Niepołomic	8-15	Warszawy
8-20	Wieliczki	7-20	Dziedzic
13-40	Kocmyrzowa	8-15	Warszawy
13-50	Wieliczki	8-30	Warszawy
14-10	Oświęcimia	9-15	Piotrowic
14-30	Niepołomic	10-05	Gdańska
20-20	Wieliczki	10-40	Cieszyna
8-45	Warszawy	12-50	Katowic
14-10	Warszawy	15-15	Piotrowic
19-30	Warszawy	16-05	Katowic
23-66	Warszawy	16-43	Warszawy
19-15	Warszawy Wschód	19-10	Piotrowic
21-45	Łodzi Kaliskiej	20-37	Poznania
7-00	Katowic	22-10	Katowic
10-05	Poznania	22-50	Zywca
13-30	Katowic	23-05	Warszawy
16-15	Trzebini		

Tłusty druk oznacza pociąg pospieszny.

o : o

Przyjechali do Krakowa.

w dniu 16 czerwca:

Grand Hotel: Filip Trapp — Tuстанowice; Fritz Spitzer — Wiedeń; Emil Wielgoskiński — Poznań; Wacław Tamiszewicz — Złotniki kujawskie; Jadwiga Kałuzińska — Łopienik; Włodzisław Zawilinski — Kazimierzka Wielka; Helena Jabłonowska — Przyborowice.
Hotel Saski: Sylwester Dybowski — Poznań; Karol Raitmayer — Wiedeń; Garabed Awakian — Konstantynopol; Vaha Papazian — Konstantynopol; Oswald Pi-

Olbrzymia malwersacja w firmie „Schenker i Ska“ w Krakowie.

Defraudant skradł 7000 złotych i zbiegł.

Kraków, 17 czerwca.

Jak się dowiadujemy, w ostatnich dniach jeden z urzędników firmy „Schenker i Ska“ przy ul. Pańskiej w Krakowie zdefraudował na szkodę tejże firmy kwotę 7000 zł., poczem zbiegł w niewiadomym dotąd kierunku. Szczegóły tej malwersacji są następujące.

Przed kilku miesiącami dyrekcja wspomnianej firmy spedycyjnej przyjął w charakterze ekspedjenta do swego biura 18-letniego młodzieńca, Leona Waldmana, zamieszkałego przy pl. Dominikańskim 2, którego podobno protegowali wpływowe osoby. Waldman po paru miesiącach swjej praktyki biurowej zdołał pozyskać dla siebie zaufanie i zyczliwość u przełożonych, co też wkrótce haniebnie wykorzystał.

Pewnego dnia w zastępstwie nieobecnego w biurze urzędnika Ilińskiego udał się na dworzec towarowy, by odebrać nadeszłą na adres firmy „Schenker i Ska“ przesyłkę i w tym celu podjął z kasy potrzebną na cło kwotę pieniężną w wysokości 7000 zł., którą miał następnie na dworcu wręczyć wraz z papierami kolejowemi pełnomocnikowi firmy, p. Ferberowi. Odrzucając p. Ferberowi dokumenta zatrzymał Waldman przy sobie 7000 zł., oświadczając, że zaraz z pieniędzmi powróci, skoro tylko załatwi swemu dyrek-

torowi jakiś interes w mieście. Od tego czasu po Waldmanie i wziętej przezeń sumie pieniężnej wszelki ślad zaginął.

Podobno Waldman, jakkolwiek ma dopiero lat 18, to jednak zdołał dopuścić się już kilka razy na grubszą sumę sprzeniewierzenia na szkodę firm, w których poprzednio pracował, a ponadto ponosił cały szereg osób prywatnych na mniejsze i większe kwoty pieniężne.

Najciekawszą jednak rzeczą z tego wszystkiego jest to, że żadna z okradzionych przez Waldmana firm nie doniosła o jego defraudacjach ani policji, ani też prokuraturze, a nawet sprawki te swojego męża zaufania pragnie zatuzszować i we własnym zakresie działania zlikwidować, zamiast napiętnować publicznie przestępce, który — zbiegłszy — może w dalszym ciągu zawodowo ograbić innych przemysłowców i handlowców, nieostrzeżonych przed tego rodzaju osobnikami, jak Waldman.

Czyżby ostatnio okradzona firma Schenker i Ska lekkała się jakich przykrych i szkodliwych dla siebie następstw na wypadek, gdyby wydała władzom swą bezwzględnie dotkliwie bolesną — jak na dzisiejsze czasy — tajemnicę okradzenia jej przez współwyznawcę-żyda!?

Postępowanie ugodowe firmy Immerglück.

Kraków, 17 czerwca.

Jak donieśliśmy wczoraj, rozprawa w sprawie postępowania ugodowego firmy Teofili Immerglück została odroczone do dnia 15 lipca br. z powodu nieprzyjścia do skutku dobrowolnej ugody.

Już nagle wstrzymanie licytacji, o czem niedawno donosiliśmy, przez Min. Skarbu wywołało łatwo zrozumiałą niepokój nietylko wśród urzędników, ale wprawdzie w zdumienie szerokie koła podatników, a w pierwszym rzędzie sfery kupieckie i przemysłowe, które nie przypuszczały, że wpływy Immerglücków sięgają tak daleko i tak... wysoko.

Czyż bowiem firma, której stan posiadania w ciągu lat niespełna czterech wzrósł od zera do pół miliona zł tylko dzięki dewaluacji kredytów szczodrze z kieszeni Skarbu przez wszystkich protektorów udzielanych, firma, której udowodniono olbrzymie oszustwa przy podatku obrotowym i majątkowym (682-25 V. XI. 7096), która ma następnie dochodzenie w D. O. S. o ukrycie całego zapasu sierpniowego przed opłatą i wiele innych dochodzeń, czy firma taka zasługuje na tak olbrzymią ulgę, że kredyt załugający już od roku w chwili egzekucji rozkłada się jej na raty po 5 tys. zł. a więc na całe lata?

Świeżo zanotować możemy, że w ostatnich dniach władza skarbową stwierdziła ubytek plynny z zajętej przez Skarb Państwa śliwownicy za kwotę 2.250 (!!!) zł. Chcemy wierzyć, że stało się to rzeczywiście skutkiem jej wyparowania.

Wręczenie aktu oskarżenia l. Jägerowi i tow.

Lwów. (Tel. wł.) W poniedziałek w południe sędzia sędziwy we Lwowie wręczył akt oskarżenia Ign. Jägerowi, Mikołajowi Mykietynowi, Ignacemu Kornhaberowi, Maksowi Glasermanowi i Janowi Dwornickiemu, oskarżonym o oszustwo i oszczerstwo, a Kornhaber i Mykietym oskarżeni są ponadto o zbrodnię gwałtu publicznego.

Jak wiadomo po uwolnieniu przez sąd doraźny Steigera, były agent Dwornicki przedstawił niejakiemu Mykietynowi, który zeznał, że widział, iż zamachu na P. Prezydenta Wojciechowskiego dokonali Pańczyński i Fidyk.

W toku śledztwa pokazało się, że bajka ta jest zmyślona, by odwrócić podejrzenie od Steigera, że Mykietym za zapłatą podjął się złożyć podobne zeznanie.

Pomoconymi Mykietynowi i Dwornickiemu byli Jäger, Kornhaber i Glaserman, którzy materialnie popierali tę imprezę. Głównym było swego czasu opu-

Otóż w związku z toczącym się postępowaniem ugodowem i żądaniem wierzycieli zabezpieczenia ich pretensji, nasuwa się pytanie, czy i o ile Skarb Państwa znajdzie pokrycie dla swoich wierzytelności. Oprócz bowiem zaległego kredytu w kwocie 140 tys. zł (nie licząc odsetek!) należy się od Immerglücków Skarbowi 26.511'60 zł za podatek obrotowy, dalej 6 tys. zł za wojewódzki podatek, od 162.393 do 324.786 zł (zależnie od uznania Izby skarbowej) za karę od ukróconego podatku obrotowego, za nieopłacony zapas sierpniowy około 3 tys. zł, tytułem kary za powyższe 30 tys. zł (!!), oraz za „wyparowaną“ ostatnio śliwownicę. Ten niezupełny zresztą rejestr zaległych należności Immerglücków wobec Skarbu daje ogólny obraz rozmiarów pretensji Skarbu Państwa. Nie mówimy oczywiście o pretensjach prywatnych.

Z powodu odroczenia rozprawy poniedziałkowej trzeba wyjaśnić, że jeśli na następnej rozprawie ugoda nie przyjdzie do skutku, może któryś z niecierpliwych wierzycieli postawić wniosek o wdrożenie postępowania konkursowego przeciwko Saulowi i Teofilowi Immerglücków; zwracamy przeto uwagę miarodajnych czynników, by taki wypadek nie zaskoczył Skarbu i nie naraził go na olbrzymie straty. Na reżaloby zatem zawczasu zabezpieczyć hipotecznie całą niezabezpieczoną dotychczas różnicę wierzytelności Skarbu. Skarb Państwa nie może być poszkodowany ani na jednego złotego!

mes — Stanisławów; Zofia Tumidajńska — Gorlice; Stanisława Drzewińska — Łańcut; Helena Gruszecka — Kraków; Maks Feliks — Wiedeń; Artur Hantke — Berlin. Tadeusz Nizieniecki — Lwów; Wiktor Florkowski — Katowice; Stefan Benedykt — Warszawa; Maurycy Adlersberg — Wiedeń; Jerzy Brunsendorf — Warszawa; Czesław Florkowski — Tojsławice.

WIENIEC „GOŃCA KRAKOWSKIEGO“ na grobie „Nieznanego Żołnierza“. Wczoraj rano delegacja redakcji naszego pisma, jako bezpośredniego inicjatora fundacji płyty złożyła na płycie „Nieznanego Żołnierza“ wielki wieniec z napisem: „Goniec Krakowski — Nieznanemu Żołnierzowi“.

„PRZEGLĄD WSZECHPOLSKI“ z maja br. (rok IV, nr. 5) już się ukazał. Na treść składają się artykuły: Roman Rybarski: Wiara w naukę — Zygmunt Wasilewski: Jak przeszkadzano budowaniu Polski? — Jerzy Lubowicki: Strajki w Polsce — Bronisław Bouffant: Organizacja stronnictw politycznych w Anglii i Staniach Zjednoczonych Ameryki. — Przechylenie rubryki: Uwagi — Nowe książki — Kronika polityczna. Całość przedstawia się bogato i nader po-

ważnie. Cena numeru 3 zł. Redakcja i Administracja: Warszawa, Zgoda 5.

ECHO ODSŁONIĘCIA POMNIKA ROKITNIANCZYKÓW W KRAKOWIE. Na ręce generała broni Szeptyckiego nadszedł następujący telegram z Czerniowca, datowany 13 bm.:

„Konsulat polski wraz z kolonją polską w Czerniowcach łączy się duchem i sercem z rodakami przy dzisiejszej uroczystości odsłonięcia pomnika wielkopomnych bohaterów rokitniańskich w Krakowie. Równocześnie w dniu dzisiejszym składam wieniec na miejscu pamiątkowem na granicy Rokityny w Rarańczy. Konsul Lorentowicz“.

USTNY EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI W PRYW. GIMN. IM. ST. JAWORSKIEGO odbył się w dniu 8 i 9 czerwca pod przew. wizytatora szkół średnich Wł. Wierzbickiego. Do egzaminu zgłosiło się 13 uczniów i wstępny otrzymał świadectwo dojrzałości. 1) Ader Stefan, 2) Anisfeld Markus, 3) Berlinerblau Tadeusz, 4) Cenzor Izidor, 5) Chmielarczyk Władysław, 6) Eder Wacław, 7) Grotowski Franciszek (z od znaczeniem), 8) Klein Jakób, 9) Mikołajewicz Ignacy,

10) Okarutniewicz Zenon, 11) Schöenthal Izaak (z odznaczeń), 12) Warchol Józef, 13) Wróblewski Ryszard.

NOWOŚĆ W CZASIE POCHODU KONIKA ZWIERNIECKIEGO. Akademiokkie Koło TSL. będzie sprzedawać w czasie pochodu Konika Zwierzynieckiego (w czwartek 18 bm.) oryginalne, barwne pocztówki z jego podobizną. Dochód ze sprzedaży przeznaczony w całości na cele oświatowe. Żywnymi nadzieję, że impreza ta, dotąd jeszcze nie praktykowana w Krakowie, spotka się u znanej z ofiarności publiczności krakowskiej ze szczerą sympatią i godnym poparciem.

URZĘDNIKI U PREMIERA GRABSKIEGO. Dnia 12 bm. Prezes Rady Ministrów Wł. Grabski przyjął delegację Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w osobach pp. J. Stypiańskiego, St. Sasorskiego, Z. Dudy, która złożyła memorjały ze szczegółowymi postulatami w sprawach: 1) staibilizacji, 2) zasad stosunku służbowego urzędników (urzędnicy prowizoryczni i pracownicy kontraktowi), 3) wykonania i nowelizacji ustawy emerytalnej, 4) państwowej pomocy lekarskiej, 5) zaliczek dla urzędników prowizorycznych i pracowników kontraktowych, 6) ulg kolejowych dla urzędników prowizorycznych i pracowników kontraktowych na wyjazdy odpoczynkowe oraz dla rodzin wszystkich urzędników, wyjeżdżających do miejsc odpoczynkowych poza zdrojowiska polskimi i 7) objęcia dodatkiem mieszkaniowym państwowych pracowników kontraktowych.

Nadto delegacja zwróciła uwagę p. premjera na zbyt niskie zwiększenie dodatku mieszkaniowego niewspółmierne do obniżonego uposażenia w m. czerwcu br. w związku ze zmianą mnożnej.

W ciągu godzinnej konferencji p. premier rozpatrzył wspólnie z delegacją przedstawione postulaty i ich rzeczowe argumenty oraz oświadczył, iż mimo spodziewanej niżki cen, a tem samem wskaźnika drożyznianego i mnożnej, ogólne normy uposażenia urzędników nie ulegną zmianie.

„ŻYCIE URZĘDNICZE“. Świeżo ukazał się czerwony numer „Życia Urzędniczego“, organu Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych. Na treść numeru składają się następujące prace: J. Kożuchowski: Życie i potrzeby gospodarze urzędni. J. Stypiański: Rozważania na temat ustawy uposażeniowej. Dr J. Drażek: Reorganizacja administracji państwowej a sprawa urzędnicza. Druga część numeru zawiera szeroko ujęte sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego S. U. P. w ciągu ostatnich miesięcy, sprawozdanie ze Zjazdu Urzędniczego w Toruniu, oceny i notatki.

KOMITET WYKUPNA KOŚCIOŁA ŚW. AGNIESZKI W KRAKOWIE donosi, że urządzona po całym kraju zbiórka marek polskich, dzięki poparciu prasy i życzliwości WP. E. Makowskiego i B. Michalikę dyrektorów, WP. M. Kiernika i T. Junego kasjerów oraz personalu sortowni filij „Banku Polskiego w Krakowie, przyniosła 6.877.638.000 Mp. czyli 3829 złotych 91 groszy. Wiele cetnarów tych marek musiano zmieszczyć z powodu spóźnionego nadesłania Komitetowi. Nadto Komitet otrzymał obligacje pożyczek państwowych na sumę 515.900 Mp. wartości 2721 złotych oraz grosze papierowe na sumę około 1000 złotych, których niestety również z powodu spóźnionego nadesłania, nie zdołał wymienić. Nadesłane przy tej sposobności ofiary w gotówce wynoszą kwotę 728 złotych 59 groszy, w czem 500 złotych od Towarzystwa Krajowe Ubezpieczenie Ogniove w Poznaniu.

Komitet dziękując wszystkim P. T. Ofiarodawcom oraz osobom, które w jakikolwiek sposób przyłożyły rękę do tego zbożnego dzieła, apeluje pomownie do ofiarności P. T. społeczeństwa i prosi o nadsyłanie niezbędnych świadectw ulamkowych Państwowej pożyczki konwersyjnej z roku 1924, lub deklaracji na zgłoszone a nie podjęte Państwowe pożyczki konwersyjne, pod adresem: Komitet wykupna kościoła św. Agnieszki w Krakowie, ul. Bożego Ciała 1. 26 przy Urzędzie parafjalnym Bożego Ciała — za co z góry dziękuje „Bóg zapłać“.

OBCHÓD JUBILEUSZOWY KATOL. ZW. POLEK W KRAKOWIE. Katolicki Związek Polek w Krakowie obchodził w dniu 7 bm. 25-letni jubileusz swojej działalności społecznej. Uroczystości rozpoczęły się towarzyskim zebraniem, które dzień przedtem odbyło się wczoraj w sali Towarzystwa Technicznego. Na tem zebraniu witali członkowie delegacje, przybyłe z całej Polski. Reprezentowane były katolickie Związki Polek z Warszawy, Poznania, Lwowa i Wilna, prócz nich delegacje Kół związkowych, należących do centrali krakowskiej. Nazajutrz po mszy św. odbyło się w sali Rady miasta uroczyste zebranie, zaszczycone obecnością ks. biskupa Sapiehy i najwyższych władz. Po zagajeniu przez prezesową Związku hr. Wodzicką, i złożeniu życzeń dla Związku przez obecne delegacje, profesorowa Zakrzewska odczytała sprawozdanie z 25-letniej pracy Związku. Następnie prezesowa katolickiego Związku z Poznania, p. Zofija Rzepocka, w treściwym referacie przedstawiła rolę kobiety w dobie obecnej.

Nazajutrz odbyło się walne zgromadzenie członków, podczas którego uchwalono rezolucję, wzywającą kobiety, aby przeciwstawiły się wszelkiemu wyuzdaniu w literaturze, strojach, tańcach i przedstawieniach.

Dalej zebranie zwraca się z usilną prośbą do rodziców i wychowawców, aby budzili w dzieciach poczucie wstydlivości i wyrabiali w nich obowiązkowość, tak potrzebną w naszym społeczeństwie. Zebranie wzywa wydają, aby zwrócić się do kuratorjum szkolnego z prośbą o zniesienie wycieczek i zabaw chłop-

Bandyci rozbili kasę ogniotrwałą

i skradli z niej 11.500 zł.

Kraków, 16 czerwca.

W nocy z 14 na 15 bm. nieznanymi sprawcy włamali się do stacji polskiej kolejki państw. w Łodzi

i skradli po rozbiciu kasy ogniotrwałej kasę z żelazną z kwotą 11.500 zł. Za sprawcami włamania zarządzono energiczny pościg.

Omali nie katastrofa automobilowa.

Zakopane. (Tel. wł.) Onegdaj wypadło skutkiem własnej nieostrożności — pod jadący samochód dra Oszackiego z Krakowa, waleśające się po ul. Sienkiewicza dziecko. Skutkiem momentalnego wstrząśnięcia automobilu — oberzło się bez katastrofy —

dziecko doznało jedynie lekkich obrażeń cielesnych. Świadkowie stwierdzili, że samochód jechał zupełnie normalnym tempem, więc więc ponieśże właściwie powinni rodzice dziecka, puszcżając go samopas na ulicę.

ców wspólnie z dziewczętami i poczynienia starań u wydawców książek do modlitwy o umieszczenie w nich modlitw za ojczyznę.

W końcu nastąpiły wybory prezesowej i członków wydziału. Prezesołą wybrano jednogłownie hr. Marię Wodzicką. Członkowie Związku opodatkowali się na rzecz sekcji ochrony dzieci.

CENY TARGOWE ARTYKULÓW SPOŻYWCZYCH 16 bm. Mleko zbierane 1 litr od 15—20 gr. niezbierrane 25—30 gr., kwaśne 15—20 gr., śmietana słočka 40—50 gr., kwaśna 1.60—2 zł., masło 1 kg. 2.80—3.20 zł., ser 1 kg. 80—1 zł., jaja kopa 6.50—7 zł., jaja szt. 11—12 gr., kury szt. 4—6 zł., kurozeta para 3—6 zł., kaczkę żywe szt. 3—4 zł., gęsi żywe 4—6 zł., ziemniaki stare 1 kg. 18—20 gr., ziemniaki nowe 1 kg. 65—75 gr., buraki 1 kg. 25 30 gr., marchew 1 kg. 25—30 gr., cebuła 1 kg. 50—60 gr., kapusta biała szt. 1.50—2 zł., włoska szt. 60—80 gr., ogórki szt. 80—1.50 zł., wlośczyzna nowa 1 kg. od 80 gr., sałata szt. 5—12 gr., szparagi 1 kg. 2—3.40 zł., kalafior szt. 50—1.50, jabłka stoł. zagran. 1 kg. 3—5 zł., pomarańcza 30—60 gr., cytryna 15—18 gr., poziomki 1 litr 1—1.20, agrest 20—25 gr., borówki 30—40 gr., truskawki 1 kg. 1.40—1.60 zł., wiśnie 1 kg. 1.80—2 zł., czereśnie białe 80—1 zł., czereśnie czerwone 1.80—2.40 zł.

ILE KRAKÓW SKONSUMOWAŁ MIĘSA? Na targ od 7 do 18 bm. spędzono buhaji 123, wołów 175, krów 304, jałowek 184, cieląt 1263, razem 2979 szt.

Placono za jeden kilogram żywej wagi za buhaje 60—1.00 zł., woły 70—1.10 zł., krowy 46—1.05 zł., jałowik 60—1.10 zł., cielęta 86—1.13 zł., nierogaciznę 1.30—1.50 zł., zaś bitej wagi od 1.63—2.10 zł.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na kon sumę miejscową 2809 sztuk, na konsumcję innych gmiein kraju 122 sztuk, na eksport za granicę kraju bydła rogatego 34 sztuk, pozostało niesprzedanych sztuk bydła 14. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzy.

RUCH WYCIECZKOWY W KRAKOWIE. W Domu Wycieczkowym Towarzystwa Szkoły Ludowej (przy ul. Rakowickiej 27), bawiły od dnia 8 czerwca do 15 czerwca następujące wycieczki: Szkoła powsz. Nr. 12 Pabjanice osób 26, Szkoła powsz. Stara Wieś pow. Bielsko osób 38, Szkoła powsz. Lewandówka osób 70, Szkoła powsz. Dziedzice osób 39, Szkoła techniczna z Warszawy osób 21, Seminarjum Naucz. ze Zgierza osób 23, Szkoła ahndlowa Prusowiec osób 17, Gimm. Państw. Łowicz, osób 20, Szkoła powszechna im. Konarskiego z Poznania osób 34, Szkoła powsz. ze Starachowic osób 39, Szkoła powsz. im. Konopnickiej z Radomia osób 50, Gimm. żeń. z Warszawy (ul. Marszałkowska 80), osób 14, 7 kl. szkoła powsz. im. Żółkiewskiej z Pruszkowa osób 32, Szkoła powsz. z Grodziska osób 26, Wycieczka rolnicza z Wołkowyśka osób 33, Szkoła powsz. z Wilanowa osób 19, Szkoła powsz. im. Kochanowskiego z Radomia osób 56, Gimm. 8 kl. Wł. Lange z Warszawy osób 24, Szkoła powsz. z Zatoru osób 38, Delegacji na Zjazd Tow. Rol. z Tarnowa, Tuchowa i Bochni osób 13, Szkoła powsz. z Łodzi (ul. Szpitalna 9) osób 23, Szkoła roln. z Pilzna osób 13, Szkoła powsz. żeńska Nr. 102 Warszawa osób 45, Szkoła powsz. z Siernadza osób 33, Zjazd delegatów Małopolskiego Zw. roln. z Moszczenicy osób 7, Zjazd delegatów Małop. Zw. roln. ze Szczakowej, Łaniewa i Dobrzechowic osób 77. Razem osób 836.

WIELKA KRADZIEŻ SREBRA, GARDEROBY i BIELIZNY. Leonowi Figlowi w Bydgoszczy skradziono z mieszkania 11 łyżek srebrnych do kawy, 2 łyżki srebrne polaczane z monogr. L. F., 1 i pół tuzina noży, widelcy i łyżek srebrnych, 4 metry materji na sukienkę, 12 serwetek z monogramem F. L. i A. F., tygrysią skórę, 1 perski dywan czerwony, 1 kilim, 2 kufelki ręczne i 1 ubranie marynarkowe.

ZA ZBRONNIE OBRAZY RELIGJI aresztowała policja rob. Hilarego Rękasa, zam. w Bonarce na Cementowni.

KRADZIEŻE. Aleksandrowi Komorowskiemu skradziono z sieni domu przy ul. Siemiradzkiego l. 9 rower, wartości 100 złotych. — Z gablotki sklepowej Leona Gleitmana przy ul. Lwowskiej w Podgórzu skradziono towary galanterijne, wartości 60 złotych. — Wł. Grzegorzewskiemu skradziono wczoraj z brzozy Wisły kódkę, wartości 70 złotych.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY. Wczoraj zgłosił się na stację pogotowia ratunkowego Franciszek Remeżyński lat 26, robotnik, który przy pracy w domu pod l. 48 przy ul. Trojanowicza doznał zmiżdżenia palców u lewej ręki. Po opatrzeniu Remeżyński udał się do domu.

POBITY PRZEZ STROŻA. Zamieszkały przy ul. Estery l. 4 Izrael Izaak, udał się wczoraj popołudniu w jakimś interesie na ul. Zieloną l. 7. Tutaj

stróż tego domu zaczął go i bez żadnego powodu pobił go dotkliwie. Ofiarę wojowniczego stróża opatrzyło pogotowie ratunkowe.

FAŁSZYWE 5-ZŁOTÓWKI. Bank Polski podaje do wiadomości, że ukazał się w obiegu fałszykat banknotu 5-złotowego z datą 28 lutego 1919 roku. Fałszykat jest dość udany.

Z sali sądowej.

O NADUŻYCIE WŁADZY.

Przed forum sądu przysięgłych rozpoczęła się ostatnio rozprawa przeciw Arturowi Kozubowskiemu, podkomisarzowi policji (l. 44, żonaty), Wojciechowi Buryle, wywiadowcy policyjnemu (l. 50, żonaty) i Ignacemu Grünfeldowi, pomocnikowi handlowemu (l. 27, kawaler).

Pierwszy oskarżony jest o to, że jako urzędnik publiczny, obowiązany do prawego pełnienia służby, dał się przez zbrodnicze namowy odwieść od obowiązku i nadużył powierzonej sobie władzy w zamiarze wyrządzenia szkody Państwu w prawie nadzoru skanbowego nad obowiązującymi do placenia podatku obrotowego, zaś szkody majątkowej Hirszowi Finkelsteinowi, kupcowi w Krakowie oraz przysporzenia sobie bezprawnego zysku.

Drugi za to, że jako wywiadowca policji dał się odwieść w urzędzie i nadużył powierzonej sobie władzy w zamiarze wyrządzenia szkody Państwu i przy sporzenia sobie bezprawnego zysku.

Trzeci zaś za to, że głównemu oskarżonemu wskazał Finkelsteina, jako takiego, który rzekomo niezetelnie prowadzi księgi handlowe w zamiarze uszczuplenia dochodów Państwa z tytułu podatku, że wskazał na konieczność przeprowadzenia rewizji tych ksiąg i zabrania ich, by je następnie wydać za okupem.

Buryło i Grünfeld w śledztwie częściowo się przyznali, Kozubowski wszystkiemu zaprzecza.

Osnowa całej tej sprawy przedstawia się następująco: Ignacy Grünfeld był zajęty od 3 lat u Finkelsteina w charakterze pomocnika handlowego, rozszedł się jednak z szefem, gdy ów nie chciał uwzględnić jego próśby o zaliczkę i podarunek gwiazdkowy. Grünfeld poznał w tym czasie przez znajomą swą, Zofję Comporównę, Kozubowskiego i raz, w pragnieniu pomśczenia się na Finkelsteinie, opowiedział Kozubowskiemu, że Finkelstein prowadzi niezetelnie księgi handlowe w celu umniejszenia podatku obrotowego. Kozubowski zainteresował się tą sprawą i omawiał ją kilkakrotnie z Grünfeldem; wreszcie ułożyli plan działania, w którego wykonaniu zbrali w dniu 4 lutego 1925 Finkelsteinowi 7 ksiąg handlowych i rewolwer pod pozorem rewizji urzędowej.

Niebawem Grünfeld zawiadomił Finkelsteina przez tegoż pomocnika handlowego Hermana Komabluma, że sprawę może korzystnie załatwić przez niejakiego Jakóba Neufelda. Finkelstein, nie oczując się zbyt pewnie, propozycję przyjął i pertraktacje z Neufeldem rozpoczął. Ten, udając, że telefonuje z policją, straszając Finkelsteina wielkimi karami itp., zażądał 5000 zł okupu; obartgowano na 3500 zł, które Finkelstein miał złożyć w depozyt u właściciela pewnej kawiarni Pflanzera, ten zaś wydać je miał Neufeldowi po okazaniu odpowiedniego bonu, stwierdzającego, że Finkelstein księgi i rewolwer otrzymał. Tak się też stało. Z otrzymanych pieniędzy Neufeld wypłacił Kozubowskiemu 800 zł, Buryle 700 zł, Grünfeldowi 290 zł, resztę zachowując za fatygę swoje.

Kozubowski niezadowolony z otrzymanej sumy, dawał do poznania Finkelsteinowi, że księgi wydał mu niekontrolowane tylko ze względu na jego krewnego Neufelda, który go to prosił; wreszcie zaproponował Finkelsteinowi odkrycie donosiciela za opłatą 500 zł. Finkelstein jednak propozycji nie przyjął. Wówczas Kozubowski, zrozumiawszy odpowiedzialność, jaką poniósł, pragnąc upozorować legalność dokonanej rewizji, kazał Grünfeldowi napisać list anonimowy, donoszący, że Finkelstein przechowywał towar szmuglowany.

Nagle jednak afera cała wyszła na jaw. Oto wywiadowca policji, Baruch Klausner, zasłyszawszy coś nie coś o tem, rozpoczął śledztwo na własną rękę i zdołał wreszcie skłonić Neufelda do przyznania się w zaufaniu. Wówczas Kozubowski, chcąc pozbyć się świadków, ułatwił Grünfeldowi i Neufeldowi ucieczkę do Stanisławowa, gdzie jednak niebawem obu ich przyaresztowano.

Wczoraj toczyła się rozprawa dalej. Przewodniczy sso. dr Morus, wotują sso. dr Czerny i sso. dr Wątor, oskarża prokurator dr Stapor. Oskarżony bronią adwokaci: dr Heski, dr Klimecki, dr Goldblatt i dr Woźniakowski.

TEATR „BAGATELA“.

Miłość.

(Sztuka w 5-ciu aktach Wildgansa).

Ciesząca się niesłyszczanymi powodzeniami zagranicą sztuka Wildgansa nie uszczelniała ręką swoich sukcesów. Już sam temat dość banalny na podłożu zdawkowego sentymentalizmu zbudowany wydaje się jakimś anachronizmem w stosunku do czasów obecnych.

Oto młode małżeństwo w parę lat po ślubie przychodzi do przekonania, że nie łączy go żaden trwały węzeł poza dzieckiem. W rocznicę ślubu młody małżonek ucieka od swej młodej żony i szuka pociechy w domu publicznym w objęciach ulicznicy. Ostatecznie jednak budzi się w nim coś na kształt sumienia, wyrwa się więc z objęć płatnej dziewczki i wraca do żony z prośbą o przebaczenie.

Podczas jego nieobecności odwiedza go dawny przyjaciel muzyk z zawodu, który zastawszy tylko panią domu, stara się jej uprzyjemnić samotność grą na skrzypcach. I już miała się powtórzyć historia z sonaty Kreutzera, już młoda kobieta poniesiona rozżaleniem na męża i pięknością tonów miała się rzucić w objęcia muzyka, gdy w tem muzyk przypomina sobie swój obowiązek przyjaźni i dla uszanowania tej jedynej świętości — wyrzeka się zaoferowanej mu miłości. A więc w dwu wypadkach wbrew dotychczasowej praktyce życia i sztuki zwycięża sumienie jako wyższa wartość życia! Byłoby to istotnie godne najwyższej pochwały rozwiązanie zagadnienia, gdybyśmy istotnie mieli do czynienia z uczuciami silnymi i porywającymi. Ale niestety to uczucie miłości w interpretacji niemieckiego dramaturga wypowiada się jak niedzielny sentyment do „Schatzta“, którego Wiedeńczyk w dzień wolny od zajęć zabiera z sobą na wycieczkę. Dlatego całość robi wrażenie czegoś miłego i zażganego.

P. Solska grała tę kobietę, którą mąż opuszcza dla kochanki ulicznej, a której jego przyjaciel wyrzeka się pod wpływem nałogowego idealizmu. Biedna kobieta! Nikt jej nie chce — ani mąż, ani przyjaciel. P. Solska miała tyle bólu i prawdziwego rozrzewnienia w głosie i mimice, że chcąc nie chcąc wierzyło się autorowi i artyście.

Rolę męskiej żony i jego przyjaciela odtworzyli p. Strachocki i Ruszkowski, poprawnie. Epizodyczną rolę dziewczyny ulicznej odegrała p. Życzkowska bez przejawienia.

L. Skoczyła.

Organizacja handlu z Rosją.

Dotychczasowy rozwój stosunków handlowych między Polską a Rosją sowiecką pozostawia, jak powszechnie wiadomo, bardzo wiele do życzenia i bynajmniej nie odpowiada możliwościom gospodarczym obu państw sąsiadujących. Przyczyną tego stanu rzeczy jest odrębna w porównaniu z innymi krajami struktura państwowo-społeczna i gospodarcza, jaką posiada dzisiejsza Rosja, a w szczególności istniejący tam monopol handlu zewnętrznego. — Dlatego też obrót handlowy z Rosją nie może odbywać się na tych samych zasadach, jakie są przyjęte w handlu z Zachodem.

W zrozumieniu tej sytuacji koła gospodarcze Polski zastanawiały się w ostatnich czasach nad możliwością ujęcia naszego obrotu handlowego z Rosją w takie formy prawne, które umożliwiłyby nawiązanie bliższych i trwałszych stosunków z rynkiem rosyjskim, jako naturalnym terenem naszej ekspansji przemysłowo-handlowej i źródłem wielu niezbędnych dla nas surowców i materiałów. Badanie tej sprawy doprowadziło do wniosków, że należy skorzystać z istniejącej już praktyki tworzenia t. zw. towarzystw mieszanych z udziałem Wniesztorgu (Komisarjatu Ludowego Handlu Zewnętrznego) i w myśl tego uznamy było za celowe, aby ugrupowania gospodarcze polskie założyły wspólnie z Wniesztorgiem mieszane towarzystwo polsko-rosyjskie, w którym każda strona posiadałaby połowę kapitału i miałyby jednakoowy udział w Zarządzie przedsiębiorstwa. — Zadaniem towarzystwa byłby import do Rosji i eksport z Rosji wszelkiego rodzaju towarów.

Inicjatywę w tym względzie podjęła ze strony polskiej grupa mianowanych przedstawicieli kół gospodarczych, zrzeszonych w centralnym związku polskie go przemysłu, górnictwa, handlu i finansów lub zaprzyjaźnionych z tą organizacją. — Wspomniana grupa utworzyła jednostkę prawną pod firmą „Polskie Towarzystwo handlu z Rosją“ w skróceniu „Polros“, która ma wystąpić jako bezpośredni kontrahent „Wniesztorgu“ przy zawieraniu umowy, mocą której ma powstać mieszane towarzystwo polsko-rosyjskie pod nazwą „Ruspoltorg“. Prace przygotowawcze, zmierzające do zawarcia umowy, zostały już skończone, zaś rokowania przedwstępne między przedstawicielami „Polrosu“ a reprezentantami Rządu Sowie-tów ustaliły, że obie strony uznają w zasadzie potrzebę utworzenia mieszanego towarzystwa.

Celem przeprowadzenia ostatecznych rokowań i ewentualnego podpisania umowy założycielskiej z „Wniesztorgiem“ udała się w piątek dnia 12 bm. do Moskwy delegacja kół gospodarczych polskich w osobach dwóch zarządców spółki „Polros“ pp.: Jerzego Lempińskiego, dyrektora centr. Związku polskiego przemysłu, handlu i finansów i Oskara Saengera, członka rady tegoż związku i prezesa Związku Fa-

tryk Ceniolozy, a nadto w skład delegacji wchodzi pp.: Antoni Słaboźiewicz, jako przedstawiciel hutnictwa, oraz Fryderyk Suchanek, dyrektor naczelny firmy H. Cegielski i Spółka.

Umowie, która ma być zawarta, obie strony przypisują doniosłe znaczenie.

Kilka uwag o niezrozumiałym t. zw. Nowej sztuce.

Nowi poeci i pisarze są niezrozumiali. A raczej nie! Trudno zrozumiały. Fakt.

Dlaczego?

Nie łatwo odpowiedzieć obiektywnie na to pytanie. Dużo winy ponoszą tu sami autorowie, ale jedna z najważniejszych przyczyn tkwi w czytającej publiczności. Każda nowość ma w sobie coś takiego, co uderza, frapuje i mąci sąd. A zarazem tkwi w niej jeszcze jedna właściwość: jest trudna. Trudna nie tylko z tych powodów, które leżą w niej, jako takiej, ale jeszcze więcej dlatego, że do wydania sądu o niej musimy tworzyć nowe kategorie uczuć i odczuć. Dlatego nowość wymaga pracy umysłowej — jest nużąca.

Ale cofnijmy się nieco wstecz. Swego czasu symbolizm był czymś nadzwyczaj trudnym. Wymagał bowiem nowej sfery myślenia i wrażliwości artystycznej. Z biegiem czasu przyzwyczajono się do tego, czyli mówiąc inaczej, zdecydowano się myśleć jego kategoriami pojęć.

Podobnie ma się rzecz z dzisiejszą Nową Sztuką. Przyczyną jej niezrozumiałości leży w nas samych, w naszym przyzwyczajeniu operowania starymi pojęciami, w naszym wychowaniu, w niechęci do nowości we wrodzonym tradycjonalizmie.

Druga przyczyna — to przesada. Każdy kierunek bojowy, jako naturalna reakcja przeciw uznany i starym prądom, grzeszy przesadą z usuwaniem ich naciekliwości przy równoczesnym wysuwaniu nowych cech i wartości artystycznych.

Przykład: Romantyzm. U wielu poetów romantycznych spotykamy się z całym aparatem strachów, duchów, emantarysk, ciemnych nocny, noczajów i t. p. Dziś już nas to razi, niejednokrotnie śmiejąc nawet. Podobnie z teraźniejszemi nowymi prądami. Przesadzają i szarżują w swym urbanizmie (wielbieniu miasta), w dziwacznych metaforach i odległych porównaniach, w kulcie nowości, nienawiści do starych dekoracji podtekstów, hałaśliwości i brutalności reklamy itp.

A teraz przejdźmy do tych przyczyn, które są najważniejsze, które leżą w samej twórczości: muzyczność wiersza, posunięcia nieraz do przesady, przedawanie metaforami, odległość porównań, barok.

Sztuka *passieistyczna* (określenie twórcy futurysty F. T. Marinettiego, który tak nazwał wszelką sztukę przed futurystami) wydobywała treść na pierwszy plan, z pominięciem formy. Rzecz jasna, że z biegiem czasu musiała powstać reakcja przeciwko tego rodzaju ujmowaniu sztuki. Najważniejsze jej zaczątki spotykamy we Francji, gdzie Mallarmé tworzy specjalne muzyczne kombinacje głosek, a Jan Artur Rimbaud świetnie w ujęciu i na swój czas niezwykle nowoczesne w wykonaniu wiersze. Ekspresjonizm wydobywa z mroku zapoznania drugą część słowa: część dźwiękowo-uczuciową, którą dotychczas przysławiała znaczeniową, semantyczną stroną wyrazu. Formizm idzie dalej. Twierdzi, że poezja powinna wydobywać jedynie uczuciowe cechy tworzywa artystycznego, a odrzucić część znaczeniową, jako przeszkadzającą przy odławianiu uczuciowych wartości słów. Równocześnie we Włoszech skazuje Marinetti pewne tematy na banicję. Wysława nowe: geometryzm, mechanikę, kult maszyn, niebezpieczeństw, nowości, szybkości, światła, sportu, — rzuca nawet hasło zerwania ze składnią.

Oto rys podstawowych założeń, z których wyszła Nowa Sztuka.

Wydobycie wartości uczuciowo-dźwiękowych sprawia, że nowa poezja działa najsilniej w dobrej recytacji. **działa temi samymi środkami, co muzyka.** Z drugiej strony reformy „tematowe“ Marinettiego, spo-

wodowały dążność do jak najbardziej nowoczesnego ich ujmowania, wytworzyły pęd do oryginalności. Stąd powstały odległe porównania i metafory — zresztą raczej metafory. Nowoczesny poeta woli powiedzieć „płaski balon słońca“, niż opisywać, że słońce wygląda, jak płaski balon. Metafora jest bardziej ekonomiczna, niż porównanie; oszczędza słowa: **jak**. A żeby odróżnić się od innych i być oryginalnym, używa poeta nowoczesny wyszukanych metafor, n. p. „ciężki trochej kroków“ (Briez). Gdy ujmie się to całkiem prosto, że kroki są, jak trochej, to pozornie nie wikła podobieństwa. Ale bo też leży ono dosyć daleko. Trochej, jak wiemy, w porównaniu do daktyla, czy jambu, — robi wrażenie ociężałości, powolności, przygniataania. Dlatego metafora „ciężki trochej kroków“ mówi nam, że ten ktoś szedł ociężała, że przy-bijał bruk ciężarem butów i ciała.

Z drugiej strony te porównania i metafory są niezwykle **plastyczne i nowe**. Np. „karmim ściekłą z warg, jak sok miążdżonych malin“. Może to być sztuczne, może być zbyt wyszukane, ale w swym obrazie zgniatanych malin, z którym spływa, sok, w obrazie miążdżności i czerwoności warg — jest bezwzględnie **plastyczne**.

Dążność do nowych porównań i metafor miała jednak i drugą niedobłą stronę. Mianowicie poeci w pogoni za oryginalnością wpadli w przesadę. Przeladowali swe utwory metaforami. Z **Odrodzenia** przeszli w **Barok**.

To byłyby najbardziej znaczące się w oazy przy-czynny trudności i niezrozumiałości t. zw. Nowej Sztuki. Przypuszczam, że tych kilka uwag przyoczni się do zrozumienia celów i środków Nowej Sztuki, że kulturalna czytająca publiczność spojży na artystów nowoczesnych innym wzrokiem: będzie się starała ich odczuć.

Jan Brzękowski.

ZE SPORTU.

WARTA (Poznań)—WISŁA. Finałowe spotkanie o mistrzostwo Polski Warta—Wisła budzi ogromne zainteresowanie, ponieważ ono faktycznie rozstrzyga o wyniku mistrzostwa. Warta reprezentuje obecnie najlepszą klasę piłkarstwa polskiego, co wydatnia się wybitnie w ostatnim spotkaniu z Pogonią we Lwowie 2:2. Warta prowadziła do pauzy 2:1.

WACKER—JUTRZENKA 6:0 (4:0). Znaczna przewaga przez cały czas Wackera, Jutrzenka ogranicza się tylko do obrony i poszczególnych, ale bardzo niebezpiecznych wypadków, w czem przesładował ją poch. ponieważ w trzech wypadkach piłka uderzyła o poprzeczkę.

CRACOVIA HASMONEA 4:0 (2:0). Do tych zawodów wystąpiły obydwie drużyny z rezerwowymi. **HASMONEA—JUTRZENKA 2:0 (1:0).** Hasmonea okazała się lepszą drużyną i osiągnęła zasłużone zwycięstwo. W 20 min. Offen podaje za słabo bramkarzowi, co wyszukuje prawy łącznik gości, zdobywając pierwszą bramkę. Po pauzie Hasmonea przy ciągłej przewadze zdobywa drugiego gola w 31 min. Pod koniec Jutrzenka gwałtownie atakuje, jednak bez rezultatu. Rogów 5:4 dla Jutrzenki. Sędzia p. Rosenfeld z Bielska dobry.

WACKER—CRACOVIA 5:1 (3:1). Goście wiedzący zaanponowali piękną i celową grą. Przeciwnie Cracovia zawiodła w każdej linii i nie była w stanie stawić poważnego oporu. Po licznych atakach gości pada pierwsza bramka z winy Fryca, który centrem lewego skrzydła wepchnął do bramki. W 22 i 40 minucie środek napadu gości Hafid zdobywa drugą i trzecią bramkę. W 43 min. po rzucie z rogu uzyskuje honorowego goala Ptak dla Cracovii. Po pauzie obraz gry ten sam. Goście w ofensywie. Ataki Cracovii nieudolnie nie dochodzą nawet do pola bramkowego. Kilka strzałów gości broni pewnie bramkarz Wackera. W 17 i 40 min. zdobywają goście dalsze bramki. Rogów 6:5 dla Cracovii. Sędzia p. Molkner.

POGOŃ—WISŁA 1:0 (1:0). Zawody o mistrzostwo Polski zakończyły się niesłusznie klęską Wisły, w czem dużą winę ponosi sędzia p. Loth z Warszawy, niesłusznymi rozstrzygnięciami. Mecz z powodu zmęczenia Wisły, która grała we czwartek z Ł. K. S. oraz ubicie zaraz na początku Balcera, nie był zbyt interesujący. Jedyną bramkę uzyskuje Pogoń z rzutu karnego w 14 min. przed pauzą przez Batscha.

Nasz przemysł, handel, finanse i rolnictwo.

GIEŁDA ZBOZOWA.

Kraków. 16 bm. Pszenica dworska 74—76 g-l. 40 i pół do 41 i pół; żyto poznańskie 69—70 g-l. 35—35 i pół; owies poznański 35 i pół do 36 i pół; jęczmień browarniany 37 do 38, na krupy rum. 31—32, krajowy 33—34; kukurydza rumuńska 28—29, weg. gruba 27—28; gryś kukurydz. 43—44; wyka 28—29, do siewu oczyszcz. 31 do 32; hubin żółty 16—16 i pół, niebieski 13 i pół do 14; siano średnie nowe 10—12; słoma żytnia długa 8 do 8 i pół; kmlinek holenderski 120 do 125; mąka pszeniana 50 proc. okr. krak. 59—60, amerykań. pat. 60—62, węgierska 62 do 63; mąka żytnia 65 proc. okr. krak. 50 do 51, żytnia 60 proc. okr. krakowskiego 51 do 52, żytnia 65 proc. okr. poznańskiego 51 — 52; otręby pszenne 19 do 20, żytnie 19 do 20; pęczak zwyczajny 70 proc. 44 i pół do 46 i pół; pobielanika płask. 60 proc. 51—52; pęczak okrągły 60 proc. 51—52; siekanka jęczm. 47 i pół do 48 i pół; kasza jaglana czeska 54—55; ryż Burmah II 48—49. Tendencja silniejsza z powodu braku dowozu i większego popytu.

Giełda.

Kraków, 17 czerwieca.

Na giełdzie efektów prawie bez żadnych zmian. Zainteresowanie silniejsze Górką i Tepege, ostatni z powodu silniejszej podaży utracił na kurse. Reszta papie-

rów bez zmiany. Na ogół ruch słaby przy tendencji chwiejnej.

W walutach i dewizach zastój ogólny.

Akcje. (Cyfry w złotych).	W transakcji.
Bank Przemysłowy	0.24
Polskie Towarzystwo Handlowe	0.20
Zieleniewski	9.80—9.85
Parowozy	0.55—0.56
Górniki	12.00
Tepege	0.93—0.95
S. W. Niemojewski	0.45
Elektrownia Siersza	0.17
Krakus	0.52—0.57
A. Piasecki	1.20

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Akcje: Bank Handlowy 4.65; Parowozy 0.48; Starachowice 1.50; Zyrardów 7.25; Haberbusch 5.75; Nobel 1.65; H. Cegielski Poznań 0.98; Spiritus 2.20; Bank przemysłowy Lwów 0.26.

GIEŁDA W ZURYCHU.

Zamknięcie giełdy: Paryż 24.67; Londyn 25.04; Nowy Jork 5.151; Belgia 19.90; Hiszpania 75.20; Włochy 19.90; Holandia 207; Berlin 1.226; Wiedeń 72.62; Stockholm 1.98; Oslo 87; Kopenhaga 97 i trzy czwarte; Szwajc. 375; Praga 15.27 i pół; Warszawa 99.12; Budapeszt 0.72 i pół; Białogrod 8.97 i pół; Ateny 855. Konstancymopol 240; Bukareszt 240, Helsingfors 18.00; Buenos Aires 206.

Wiadomości gdańskie

(Od własnego korespondenta Gońca Krak.)
Gdańsk, 14 czerwca 1925.

Z okazji święta Bożego Ciała odbyła się przy cudownej pogodzie po raz pierwszy w Gdańsku uroczysta polska procesja przy olbrzymim udziale publiczności.

Procesja ta wyszła z polskiego kościoła pod wezwaniem św. Stanisława we Wrzeszczu i obeszła 4 ołtarze, wystawione na wielkim dziedzińcu między kościołem a domami polskich urzędników kolejowych. Za baldachimem postępowali przedstawiciele polskiego generalnego komisariatu, wszystkich gdańskich władz polskich, oraz tutejsza gmina polska.

Rada Ligi Narodów przyznała w swoim czasie nadbrzeżną miejscowość „Westerplatte“ polskiemu rządowi na urządzenie placu składowego, względnie wyładunkowego dla amunicji i materiałów wybuchowych. Obecnie domaga się tutaj rada portu ścisłego określenia granic gruntów, zapotrzebowanych przez Polskę pod ów plac wyładunkowy, gdyż pewne grunta na Westerplatte potrzebne są radzie portu rzekomo dla celów konserwacji brzegów gdańskiego portu. Ze względu na spóźnione przesłanie powyższego żądania do Genewy, które popiera gdański wysoki komisarz Ligi Narodów, sprawa ta rozpatrywana będzie dopiero na przyszłej sesji Ligi.

W rządzie gdańskim zanoszą się poważne przesilenie i ustąpienie obecnego hakatystycznego senatu, który od samego początku swego urzędowania nie rozporządzał w tut. sejmie rządową większością. Na środowem posiedzeniu sejmku zapowiedziała frakcja niemiecko-liberalna przez usta swego wybitnego mowcy, Neumanna, domniemanego przyszłego prezydenta senatu, skreślenie i w trzecim czytaniu ustawy budżetowej kilku ważnych pozycji etatu spraw wewnętrznych, skarbu i sprawiedliwości. Skreślenia te, uchwalone już w pierwszym i drugim czytaniu znaczną większością głosów, mają na celu oszczędzenie nadwyższego budżetu Wolnego Miasta, a po przyłączeniu się głosów frakcji niemiecko-liberalnej do głosów stronnictw opozycyjnych, zwalczających obecny rząd, będzie musiał tut. senat ustąpić. Przed wyjazdem do Genewy przestrzegali prezydent senatu, Sahm, gdański sejm, że na wypadek wspomnianych skreśleń dozna Wolne Miasto i jego życia gospodarcze bardzo poważne szkody, natomiast przedstawiciel niemieckiej partii narodowej zagroził imieniem jej na posiedzeniu sejmowym na ten wypadek odwołania członków rządu, należących do tejże frakcji. Oba te oświadczenia poddał poseł Neumann druzgocącej krytyce, nazywając postępowanie senatu katastrofalnym dla życia gospodarczego Gdańska. (W międzyczasie przesilenie w senacie gdańskim stało się rzeczywistością. — Przyp. Red.)

W. P.

Baczność przed „milyardkami“ amerykańskimi!

Złodziejaszkiwie amerykańscy są bardzo pomysłowi, szczególnie ci, którzy stanowią najwyższą sferę w swym zawodzie. I tak, wpadli teraz na koncept wyzyskiwania tego uroku, jaki wywiera w Europie tytuł „amerykańskiego“ milyardera. Ze koncept ten był dobry, świadczy między innymi następująca historia, która wydarzyła się świeżo w Paryżu:

Dyrekcja „Palast-hotelu“ tamże otrzymała tymi dniami telegram radiowy, pochodzący ze statku „Empire“, który płynął z Nowego Jorku do Hawru, z żądaniem zatrzymania apartamentu dla pary milyardera amerykańskiego, państwa Astorów, na przeciąg kilku miesięcy.

Żądaniu stało się zadość, a w oznaczonym dniu młodzi państwo Astorowie, podróżujący incognito w towarzystwie panny służącej i kamerdynera, zjawili się w hotelu i zajęli zarezerwowany dla siebie wspólny apartament, dokąd przytransportowano z kolei moc kufrow, stanowiących ich bagaż.

Nazajutrz pan i pani Astor prosili dyrektora hotelu, aby powiadomił znaczniejsze firmy konfekcyjne paryskie o ich przybyciu, gdyż zamierzają poczynić większe zakupy. Firmy te nie omieszkały wyzyskać nadarzającej się sposobności, tak, że kufry państwa Astorów niebawem wypełniły się rozmaitemi towarami, których dostarczono do hotelu z rachunkami, nie domagając się wcale natychmiastowego ich uregulowania.

Ami dyrekcja hotelu, ani służba nie zauważyła jednak, że kamerdyner i pokojówka milyardera wychodzili ciągle na ulicę z ogromnymi pakunkami, a wcałi z próżnymi reklamami do hotelu. Nawet wyjazd państwa Astorów na kilkodniowy pobyt do Francji południowej, do ich majątku rzekomo tam położonego, nie wzbudził podejrzenia. I dopiero, przypadkowo dokonane przez jedną z pokojówek hotelowych odkrycie, otwarła oczy zaslepionej tytułem „amerykańskiego“ milyardera dyrektorki hotelowej. Pokazało się bowiem, że kufry państwa Astorów były... próżne!

Para oszustów razem ze swą służbą znikła, wyłudziwszy od dyrekcji hotelu pożyczkę „chwilową“ w kwocie 60.000 franków. Ile zaś straciły rozmaite firmy paryskie — nie wiadomo. Nie chcą one podać strat poniesionych w obawie, aby nie stać się ofiarą pośmie wiska z powodu swej bezgranicznej naiwności.

Pamiętajcie o Inwalidach!

Porwanie 4 kobiet w Białogrodzie.

Z Białogrodu donoszą o następującym fakcie, który poruszył policję w całej Jugosławiji, a który nosi piętno niezwykłej w naszych czasach romantyczności:

Pewnego poranku ubiegłego tygodnia zajął przed jedną z drugorzędnych restauracji w Białogrodzie, zatrudniającej, zamiast kelnerów, kelnerki, samochód, w którym siedzieli trzech mężczyzn w mundurach urzędników policji.

Jeden z nich przedstawił się właścicielowi restauracji, jako szef policji białogrodzkiej. Popowić, i oświadczył, że musi dokonać w niej rewizji z powodu otrzymanego doniesienia, poczem wydał rozkaz obsadzenia drzwi frontowych i bocznych. Następnie zaś zażądał, by mu pokazano dokumenty w restauracji. Znalazłszy zaś, że owe dokumenty nie są w porządku, rozkazał odwieźć kelnerki swym samochodem do

głównego urzędu policyjnego, a sam udał się tam pieszo. Rozkaz został wykonany.

Zmartwionemu tem niespodziewanem aresztowaniem gospodarzowi, poradził jeden z gości, który był świadkiem całego zajścia, aby udał się natychmiast do głównego urzędu policji, gdyż jest to wielce podejrzane, aby tak wysoka figura urzędowa osobiście interwenjowała w podobnej aferze.

Restaurator posłuchał rady i coż się pokazało?... Autentyczny szef policji białogrodzkiej nie wiedział o rzekomem aresztowaniu, będącem w rzeczywistości porwaniem czterech młodych i bardzo przystojnych kelnerek!

Mimo puszczania w ruch całego aparatu śledczego, dotąd nie udało się policji jugosłowiańskiej wpaść na trop zuchwałych rabusiów, którzy nie wiadomo w jakim celu dokonali swego czynu.

Jak mister Failsted chciał obejść się bez rozwodu?

Historja amerykańska.

Niejaki mister Failsted, właściciel fabryki grzebie ni w Stanie Wisconsin, posiadał przy niej kantor. A w kantorze tym nie brakowało, rzecz prosta, panny, piszącej na maszynie, którą była „comme de raison“, bardzo przystojna i zalotna panna Dorota Anderson. I, rzecz równie prosta, że podatowała fabrykant zaczął naprzód flirtować z zalotną Dorotą, następnie zakochał się w niej po uszy, a wreszcie postanowił pojąć ją za małżonkę.

To jednak postanowienie napotkało poważną przeszkodę. Failsted bowiem był... żonaty. Najprostszym sposobem obejścia tej trudności być rozwód. Tymczasem nie użył go zakochany fabrykant — dla jakich powodów, dzienniki amerykańskie nie podają — a wpadł na inny koncept. Postarał się mianowicie o wykopanie z grobu zwłok świeżo pochowanego ożwioka, położył je na łóżku w małym domku, jaki posiadał za miastem, a następnie domek ten podpalił, poczem wyjechał z Dorotą w niewiadomym kierunku.

Sąsiedzi, po spaleniu się domku zawiadomili o tem panią Failsted, która wyjechała przedtem do jednego

z uzdrowisk i która w zwęglonych zwłokach rozpoznała swego męża.

Dotąd szło wszystko po myśli Failsteda. Ale w sprawę tę wnięszło się Towarzystwo ubezpieczeń od wypadków, które wypłaciło pani Failsted wysoką premję za rzekomo spalonego męża. Agenci Towarzystwa po żmudnych badaniach doszli prawdy i spowodowali aresztowanie pomysłowego fabrykanta, który w międzyczasie poślubił był uroczą Dorotę w Kaliforniji.

Ale na tem nie koniec. Owdowiała, w swem przekonaniu, pani Failsted, pocieszyła się wkrótce i wyszła za mąż. Gdy jednak wykryło się, że mąż jej żyje, musiała rozwieść się z nim formalnie, aby móc po raz drugi prawnie poślubić swego drugiego męża i, co gorsza, musiała także zwrócić pobraną premję Towarzystwu ubezpieczeń.

Aresztowanego Failsteda wypuszczono po jakimś czasie z więzienia za kaucją, a cała Ameryka oczekuje teraz z zaciekawieniem wyroku w procesie, który mu wytoczyła prokuratura państwa.

Mody paryskie.

Pisanie o modach staje się coraz bardziej monotonnem, bo moda w zasadniczych liniach prawie się nie zmienia, a jeżeli jest jakaś ewolucja, to w kierunku coraz dalej posuniętej prostoty. Krótka i prosta sukienka „fourreau“ przeważnie w tonie szarym i antry fiłcowy kapelusik triumfuja, jak dotąd, nad wszelkimi innymi i zdaje się nie prędko będą zdezonizowane.

Przy największej prostocie jednak pomysłowa osoba znajdzie możliwość nadania swojej toalecie oryginalnej nuty. Duże pole następcza różnorodność barw. Płaszcz „beige“ ładnie będzie wyglądał na sukni białej-zielonej z takimże fiłcowym kapeluszem. Suknię popielatą ożywi szal i kapelusik liljowy, czarną można przybrać czerwonym, kolor popielaty tonuje się doskonale z niebieskim w cieniu „lawendy“. Do kostiumów angielskich widać się w Paryżu różne oryginalne i barwne kamizelki, na zakciach figlami umieszczony kieszonki, po dwie z każdej strony, wreszcie sfatery, które bynajmniej z mody nie wychodzą. Dla młodej osoby ślicznym jest sweater kolorowy, bez rękawów na białej bluzce pikowej, lub spodniczka i rękawy z trykotu gładkiego, a bluzka w drobne wzory różnokolorowe. Należy podkreślić, że bardzo barwne i kwieciste wzory z wolna przestają być modne i zbliżamy się do wzorów spokojniejszych. Kropki, paski, kwadraciki są zdaje się „muzyką“ najbliższej przyszłości.

Co do sukien strojnych, to stają się one coraz szersze u dołu, niekiedy lekko drapowane. Fabrykanci jedwabiu stworzyli w tym roku rzeczy prześliczne. Nowością są pasy gładkie. Gładkim pasem kończy się sukienka u dołu, przy rękawach i około szyi, pasy gładkie mają kolorowe żaloty. Zaczynają znowu nosić suknie koronkowe, przybrane haftem ze strassów. Ukazały się też palietki różnokolorowe z celulozy i hafty szmelowe na materiale „mausseline de soie“. — Wśród bocznych świecideł ładnie odbijałaby jednak np. sukienka „fourreau“ z zielonej ikrepy bez żadnego przybrania, z długim sznurem pereł na szyi, lub sukienka biała gładka, której cały dółcep polegałby jedynie na wykwinnym kroju i zdrapowaniu materji.

Co do pereł, to o ile chodzi o piękne nasładownictwa, są one zawsze noszone, mało kogo bowiem stać na prawdziwe. Natomiast pereł także, różnokolorowe, otwarcie fałszywe wyszły zupełnie z mody, zarówno jak wszelkie kolje afrykańskie i inne. Ostatnim wyrazem mody jest wielka brosza kwadratowa, okrągła lub podłużna. Spina się nią stanik, draperję na spodnicy, zdobi kapelusik, jest subtelnie cyzelowana i prze ważnie bardzo kosztowna.

Obok kapelusza fiłcowego, który ukazuje się w prze różnych fasonach, pozostając zawsze małym i mocno zachodzącym na głowę, noszony będzie na lato mały „cloche“ ze słomy florentyńskiej, przybrany brązową aksamitką, ewentualnie bukłecikiem drobnych kwiatów. Przy krótkich włosach trudno jest o wiel-

ką różnorodność kapeluszy, a Paryżanka nie chce powrócić do niewygodnej fryzury. Przestała jednak mieć włosy gładko w tył zaczesane, niekiedy rozdziela je na środku lub z boku głowy, fantazyjnie układa loczki, a nawet próbuje dawno niewidzianej, lekko fryzowanej grzywki.

Obok spraw toaletowych nadeszła pora, aby pomyśleć o kostjumie kąpielowym. Tak trudno wymaleć coś nowego, aby być zgrabną i dobrze wyglądającą wyszedłszy z wody. Kwestję najlepiej rozwiązuje jak zawsze czarna trykot i barwny czepek. Ukazały się kostjumy z czarnego „marocain“, ze spodniczkami plisowanymi, ale nie są ładne i po kąpielu wyglądają niezgrabnie. Barwne kostjumy również są niepraktyczne, gdyż szybko zmieniają kolor. Natomiast jasnym i barwnym może być płaszcz kąpielowy. Nowe materiały „eponge“ nadają się bardzo dobrze na płaszcz który jest np. różowy lub niebieski w białe wzory z jednej strony, a biały w różowe lub niebieskie wzory z drugiej. Tu jednak również należy zalecić jak największą prostotę. Im skromniej tem ładniej.

RZECZY WESOŁE.

Z okazji śmierci niemieckiego generała von Bissinga, który był dłuższy czas gubernatorem Belgji, a zostawił po sobie pamięć dzikiego zwierza w ludzkim ciele, podaje jeden z lewicowych dzienników niemieckich, następującą autentyczną anegdotę:

Generał von Bissing znany był w całej armji ze swego złego obchodzenia ze służącymi wojskowymi, tak, że pełnienie obowiązków takiego służącego przy nim uważane było przez szeregowców za rodzaj naj cięższej kary.

Otóż, zdarzyło się, że jeden z ordynansów wojskowych tego generała rozchorował się i trzeba było znaleźć jego następcę. Dowódca pułku, który miał dostarczyć nowego służącego, wezwał rozkazem dzień nym żołnierzy, aby zgłosili się jako ochotnicy, z pomiędzy których on wybierze jednego.

Rozkaz poskutkował w ten sposób, że zgłosił się tylko jeden szeregowiec, między którym a pułkownikiem przyszło do takiego dialogu:

— Czy wiesz, jak trudny jest podjąć się obowiązków?

— Wiem, panie pułkowniku!

— Czy zdołasz pozyskać zadowolenie jego ekscelencji?

— Zdołam, panie pułkowniku!

— A czym byłeś w „cywilu“? — zapytał pułkownik, zdumiony tą pewnością siebie, okazaną przez szeregowca.

— Poskraniaczem dzikich zwierząt w ogrodzie zoologicznym Hagenbecka — odparł żołnierz.

Redaktor naczelny i wydawca:

ALEKSANDER BŁĄŻEJOWSKI.

ADMINISTRACJA OTWARTA
od godziny 9—12 w południe i od godziny 4—7 wieczorem.

OGŁOSZENIA

Redakcja: Kopernika 8.
Administracja:
Dunajewskiego 7.

Drobne ogłoszenia za słowo 10 groszy. — Ogłoszenia zwykłe 1 milion. jedna lina 20 gr. — Wiersz w rubryce „Nadesłane” jedna lina zł. 0.60. — Wiersz milimetrowy po kronice jedna lina zł. 1.00. Ogłoszenia przed tekstem wiersz milimetrowy jedna lina zł. 0.75. — Dla poszukujących pracy i zaoferowania pracy, całe ogłoszenie bez względu na ilość słów 50 groszy. — Ogłoszenia matrymonialne i korespondencje prywatne za jedno słowo 15 groszy. — Za skład tabelaryczny, kombinowany 50 proc. dopłaty.

Wolne posady.

KIEROWNIK FABRYKI czekolady z długoletnią praktyką fabryczną znajduje posadę w Krakowie. Wiadomość Urząd Pośr. Pracy, Kraków — Podzamecze 30.

MAJSTRA czekoladowego pierwszorzędną siłą przyjmie F-ka w Krakowie. Wiadomość Urząd Pośr. Pracy, Kraków, ul. Podzamecze 30.

CZELADNIK kominarski znajduje posadę na prowincji. Wiadomość Urząd Pośr. Pracy, Kraków, Podzamecze 30.

URZĘDNIK młodszy ze znajomością języka niemieckiego i pisaniem na maszynie potrzebny w Krakowie. Wiadomość: Urząd Pośr. Pracy, Kraków, Podzamecze 30.

EKSPEDJENTA z praktyką do sklepu żelaznego poszukuje się na prowincję. Wiadomość: Urząd Pośr. Pracy, Kraków, Podzamecze 30.

POTRZEBNI 4 spawacze na wyjazd, bez mieszkania. — Wiadomość: Urząd pośrednictwa pracy, Podzamecze 30, Kraków. 2740

GEOMETRA pomocnik, zupełnie uzdolniony, pracujący bez zarządu, potrzebny. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Pomocnik”. 2847

Poszukujący posad

SZOFEK służący, dzielny w sym zawodzie, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Szofer”. 2831

PIELEGNIARZ chorych poszukuje zajęcia w mieście lub na wyjeździe, a nawet jako służący do starszego pana. — Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Samotny” 2802

MŁODA freblanka z 6 klas, wykształceniem i dobrymi referencjami poszukuje posady od 1 lipca br. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Praca”. 2833

KRAWCOWA poszukuje pracy w domu. Szyje także ubranka dziecięce. Zgłoszenia pod „Krawcowa” do Administracji „Gońca Krakowskiego”. 2834

INŻYNIER-CHEMIK, Polak, z wieloletnią praktyką fabryczną, laboratoryjną i handlową na kierowniczych stanowiskach w Czechach, na Węgrzech i w kraju, zmieni dotychczasowe stanowisko. Przyjmie kierownictwo fabryczne lub przedstawicielstwo handlowe w poważnym przedsiębiorstwie. Oferty pod „Inżynier” do Admin. „Gońca Krakowskiego”. 2846

BIEGŁA maszynistka, z długoletnią praktyką biurową, poszukuje zastępstwa na czas urlopów. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Biegła”. 2845

HANDLOWIEC (Wielkopolec), zbożowiec, dzielnym w swym zawodzie, biegły w ksiązkowości i korespondencji niemieckiej, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Wielkopolec”. 2843

BUCHALTER-BILANSISTA, młody, energiczny, z 18-letnią praktyką, był szef biura, pragnie zmienić posadę, chętnie wyjedzie. Łaskawe oferty do Admin. „Gońca Krakowskiego” pod „Wyjazd”. 2812

GOSPODYNI wiejska w średnim wieku, przyjmie zajęcie całym domem i kuchnią, posiadająca dobre świadectwo, lub wychowaniem dzieci. Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Gospodyni”. 2841

RYTOWNIK poszukuje zajęcia. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Rytownik”. 2849

ELEKTROMONTER z praktyką dłuższą, zagnanicą poszukuje samodzielnej posady. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Elektromonter”. 2819

SAMODZIELNY rutynowy, zdolny korespondent języków obcych, francusk., niem. i rosyjsk., z praktyką w handlu i przemyśle zmieni posadę od 1 lipca br. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Pierwszorzędne referencje”. 2822

BIEGŁA maszynistka z długoletnią praktyką biurową, przyjmie zastępstwo na letnie miesiące. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „Biegła”. 2818

ADMINISTRATOR młody, energiczny, dobrze obznajomiony z parcelacją, z długoletnią praktyką administ. w dużych majątkach, znakomite referencje, obejmie posadę administratora majątku zamaz lub od 1 lipca. Łaskawe zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Energiczny”. 2821

Mieszkania i lokale

POSZUKUJĘ 2 pokoi z kuchnią lub bez kuchni z komfortem wprost od gospodarza. Zgłoszenia pisemne z podaniem warunków i adresu nadsyłać należy do Admin. „Gońca Krak.” pod „Czynsz z góry”. 2816

POSZUKUJĘ mieszkania 1 pokój, kuchnia, lub 2 pokoje z kuchnią z komfortem. Zapłacę czynsz z góry. Warunki podać do Admin. „Gońca Krak.” pod „Zaraz”. 2817

DWA POKOJE z kuchnią poszukuję bez pośrednictwa od gospodarza. Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Czynsz z góry”. 2848

Rozmaite.

MŁODA nauczycielka szkół państwowych wyjedzie na lipiec i sierpień do dzieci na wieś. Zgłoszenia pisemne do Admin. „Gońca Krak.” pod „S. W.”. 2823

BIELIZNE damską wykwintną szyje i enduje bardzo starannie. Proszę podać adres do Admin. „Gońca Krak.” pod „Bielizna”. 2797

MŁODA pania z dobrego domu, wychowana we Francji, wyjedzie jako towarzysząca młodej panicy. Zgłoszenia do Admin. „Gońca Krak.” pod „Bezinteresownie”. 2844

SKRADZIONĄ książkę wojskową na nazwisko Adam Wójcik, ur. w r. 1891 unieważniam. 2850

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE 1228 ZMIĘCZA I USUA GHOLEKINAZA H. Niemojewskiego

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BÓLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołka pod sercowym (gdzie schodzą się zebra). Pobożenia w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia w kiszczkach. Bóle bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia w kiszczkach. Bóle strony tylnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatki, wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i pałki na kieszce stołowej. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółci, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Bliższych informacji udziela: Aptekarz-lizjolog H. NIEKŁEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr. 5.

„BACZNOŚĆ”

Na zbliżający się sezon poleca po cenach konkurencyjnych dla P.F. Kupców, Kółek rolniczych, drogueryj talerzyki na muchy, oryg. Mucki zielone 1000 sztuk 60 zł. — Tanatol trucizna na szwaby, Orwin trucizna na szczyry, Mogil trucizna na pluskwy — niezawodne środki — Kr m i woda czeremchowa, Vamos niezrównany środek przeciw pęgom, plamom i opaleniznie, Mydła czeremchowe. Znakomite mydła toaletowe 1kg. zł. 3.50. Pocztówką franko zł. 20. Za nadesłaniem gotówki wysyła odwrotnie.

Wojciech Lazarowicz
Kraków, Garbarska 4
2619 Dom handlowy.

Reklama
dźwignią
handlu i przemysłu!

SPRZEDAM

bardzo tanio obrazy polskich artystów.
Zgłoszenia do adm. Gońca krak. pod „Artyści”

POLONISTA

(siła pierwszorzędną z praktyką nauczycielską w gimnazjach państwowych)

przyjmie posadę

w **GIMNAZJUM PRYWATNEM**
(również w zakładzie żeńskim)

w większym mieście, lub w pobliżu tegoż.

Zgłoszenia do Administracji „Gońca Krakowskiego” pod „Polonista”

MASZYNY do sycia znale gwarantowane „Kaspryckiego” hurtowo-detaicznie poleca skład fabryczny „The Kasprycki Company” w Warszawie, Marszałkowska 153, tel. 104-51. Dogodne spłaty ratami. Prowincja może zamawiać listownie w Warszawie. Aparat do haftu bezpłatnie. Konkurencyjne maszyny 85 zł. Oddziały: Częstochowa, Aleja 43, Kielce, Sienkiewicza 31, Lublin, Szpitalna 17. 2626

CHUDNIEĆE.

Szybkie przybranie na wadze i pełny kwitnący wygląd powoduje Plenusan, witaminowy proszek wzmacniający. Polecany przez lekarzy. Cena Pudełka zł. 6 — 4 pudełko zł. — 22. Szczegółowa broszura Nr. 6 gratis.

Dr. Gebhard & Co.
Gdańsk.

PRZEDSIĘBIORSTWO

:: BUDOWLANE ::

ADAM CZUNKO

ARCHITEKT I KONCESJONOWANY BUDOWNICZY,

ZAPRZYSIĘŻONY ZNAWCA SĄDOWY

2781 **Kraków, ulica św. Marka L. 31. Telefon Nr. 95.**

Wykonuje plany, kosztorysy, przeprowadza budowy fabryk, wszelkiego rodzaju, cegielń, wapienników, domów czynszowych, dwerów, zabudowań gospodarczych, wili, domków urzędniczych, robotniczych i t. p. oraz wszelkie roboty w zakres budownictwa wchodzące w mo-
:: :: :: **żliwie najkrótszym czasie.** :: :: ::

Uniary Kwasu moczowego

Podagra
Reumatyzm
Piasek
Arterio-Sclerosa
Kwasy

Środek zalecany przez
Prof. Lancereaux b
Przewodnika Akademii Medycznej
w jego dziele „Pod-
grze

Zatruty przez kwas moczowy, dręczony przez cierpienia, może być uratowany tylko przez

URODONAL CHATELAIN'A

ponieważ URODONAL rozpuszcza KWAS MOCZOWY

URODONAL CHATELAIN'A można nabyć we wszystkich aptekach i składach aptecznych

Przy kupnie zwracać należy uwagę na firmę wynalazcy CHATELAIN'A.

Generalna Reprezentacja Warszawa, Fredry 4, Tel. 73-55 i 133-59.